

Posredništvo plačano pri pošti
8950 Dolenjske Toplice

Glasilo Občine
Dolenjske Toplice

številka
196

oktober 2015
letnik 17/10

↓ iz vsebine

Praznik topliškega jabolka!	4
Trgatev potomke najstarejše trte	6
Podelitev priznanj krvodajalcem jubilantom	12

↓ beseda uredništva

Oktober je resda zaznamoval predvsem dež, a prireditelji Praznika topliškega jabolka so imeli vnovič srečo z vremenom, tako da je prireditev, ena najstarejših tovrstnih v Sloveniji, dobro uspela. Fotoreportaža ponuja utrinke pestrega dogajanja. Tudi sicer pa je bilo dogajanje v občini raznoliko. Med drugim se je odvila še druga delavnica, kjer ste se predstavniki društev in ostali lahko naučili, kako napisati članke na spletnem portalu MojaObčina.si, ki si jo Topličani, kot kaže število obiska, radi pogledate. In tako je tudi prav. Tudi če vas morda zanima kaj več o kakšni temi iz Vrelca (predvsem kar se fotografije tiče), poiščite stran in pogledajte, kaj vse se v občini dogaja.

↓ nagradno vprašanje

V prejšnji številki Vrelca smo bralce in bralke spraševali: Navedite rekreativno vadbo, s katero se ukvarjate v prostem času! Dve vstopnici za kopanje v Wellness centru Balnea pa prejme **Marjana Furlan, Suhor 15, 8350 Dolenjske Toplice**. Novo nagradno vprašanje se glasi: **Koliko let letos mineva od prve omembe Dolenjskih Toplic?** Odgovore do 15. novembra 2015 pošljite na naslov: Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice, s pripisom za Glasilo – nagradno vprašanje. Odgovoru obvezno pripišite tudi davčno številko, sicer nagrade ne bo možno izročiti. Nagradjenec(ka) bo objavljen(a) v naslednji številki.

Nagrada: 2x vstop v bazene v Wellness centru Balnea v Dolenjskih Toplicah. Nagrado poklanjajo Terme Dolenjske Toplice.

➔ **naslovnica:** Praznik topliškega jabolka.
Foto: Goran Badovinac

↓ kolofon

Glasilo izdaja Občina Dolenjske Toplice
Uredniški odbor: Mojca Kren, odgovorna urednica, uredniki Rosana Dular, Helena Kulovec, Primož Primec in Janez Šafar.
Priprava za tisk in tisk: Birografika BORI d. o. o.
Naklada: 1400 izvodov
Glasilo Občine Dolenjske Toplice je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 250.
Glasilo dostopno tudi na www.dolenjske-toplice.si.
Obvestilo uredniškega odbora: Zadnji rok za oddajo člankov je 18. v mesecu. Prispevke lahko oddate na spletnem portalu: mojaobcina.si/dolenjske-toplice.si oziroma jih izjemoma pošljete na elektronski naslov: glasilo.dolenjske-toplice@gmail.com. Za prispevke, ki bodo na gornja naslova prispeli kasneje, uredništvo ne more jamčiti, da bodo objavljeni v tekočem izvodu glasila.
Uredništvo si pridržuje pravico do preoblikovanja besedil v vsebinsko in oblikovno primerne članke.

Na svetovni razstavi EXPO Milano 2015

RAZVOJNI CENTER NOVO MESTO
DOLENJSKI LIST, VISITDOLENJSKA

Po 109 letih se je v Milano, svetovno prestolnico mode, vrnila mednarodna razstava EXPO. V času trajanja razstave (od 1. maja do 31. oktobra 2015) je mesto postalo globalno razstavišče, kjer več kot 140 držav predstavlja svoje največje dosežke. Do konca avgusta je EXPO obiskalo 14 milijonov obiskovalcev, v slovenski paviljon pa je dnevno prišlo med 4.000 in 7.000 ljudi.

V zadnjem mesecu svetovne razstave se je na povabilo organizatorja slovenske predstavitve SPIRIT Slovenija predstavila tudi regija Jugovzhodna Slovenija. Poleg že ustaljene stalne razstave kulturnih, športnih in gospodarskih dosežkov ter drugih spremljajočih dogodkov, ki so jih priredili v slovenskem paviljonu, so v koordinaciji Razvojnega centra Novo mesto, v okviru katerega deluje tudi regionalna destinacijska organizacija (www.visitdolenjska.eu), predstavili naravno in kulturno dediščino ter turistično ponudbo regije kot turistične destinacije.

Za obiskovalce so pripravili zanimivo dogajanje na odru in ob njem. Zgodbo Dolenjske, Bele krajine in Kočevsko-ribniške so prikazali skozi kulinariko v kuharskih šovih (med drugimi se je predstavilo tudi Gostišče Oštarija), skozi razstavo foto kolažev pa naravne in kulturne znamenitosti ter pestro turistično ponudbo. Čudoviti video posnetki so obiskovalce vsaj za trenutek ponesli med dolenjske griče, v dolino Kolpe in Krke, med belokranjske stelnike ali pa na ribniški sejem. Obiskovalci pa so se ves čas EXPA lahko z virtualnimi očali sprehajali po Otočcu ter po obrobju kočevskega pragozda. 15. oktobra je EXPO obiskala tudi delegacija županov občin JV Slovenije, Dolenjske Toplice je predstavljala **Majda Gazvoda**. Za obiskovalce slovenskega paviljona so pripravili nagradno igro, milijonti obiskovalec pa bo obiskal tudi Dolenjske Toplice.

Posvet ob mednarodnem dnevu kmečkih žensk

MAJDA GAZVODA, občinska uprava

Organizacija združenih narodov je na svetovni konferenci v Pekingu leta 1995 15. oktober razglasila za svetovni dan kmečkih žensk. V Sloveniji v kmetijskih dejavnostih dela več kot 36 tisoč žensk, kar predstavlja slabo polovico vseh delovno aktivnih prebivalcev Slovenije, zaposlenih v kmetijstvu. Poleg osnovnega dela pa se s kmetijstvom kot dodatno zaposlitvijo ukvarja še nekaj več kot šest tisoč prebivalk Slovenije. Po podatkih ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na območju občine Dolenjske Toplice v register kmetijskih gospodarstev vpisanih 292 kmetij. Med nosilci kmetijskih gospodarstev je 231 (79 %) moških, ki so v povprečju stari 59 let, in 61 (21 %) žensk, ki so v povprečju stare 63 let.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je 9. oktobra v Bistrici ob Sotli organiziralo posvet ob mednarodnem dnevu kmečkih žensk. Posveta sem se na povabilo sektorja za enake možnosti udeležila kot koordinatorica za enake možnosti v občini Dolenjske Toplice. Namen posveta je bil spregovoriti o položaju kmečkih in podeželskih žensk v Sloveniji ter njihovih izzivih za prihodnost. Osrednji del je bila okrogla miza, na kateri sem aktivno sodelovala. Beseda je tekla o tem, kakšen je položaj kmečkih in podeželskih žensk v Sloveniji danes, kakšni so odnosi med spoloma in generacijami na kmetijah v Sloveniji, ali delo na kmetiji ženskam omogoča ekonomsko neodvisnost in socialno varnost, kako kmečke in podeželske ženske usklajujejo delo in zasebno življenje, kako je z dostopnostjo do zdravstvenega varstva, vrtcev, šol - so storitve in delovni čas prilagojeni potrebam kmečkega prebivalstva? **Irena Ule**, predsednica Zveze kmetik Slovenije, je izpostavila, da je večina prevzemnikov kmetij moških, pri čemer se srečujemo tudi s spolnimi stereotipi o tem, da ženske niso primerne gospodarice in tako v veliko primerih kmetijo prevzame zet in ne hči. Da lahko na splošno rečemo, da so ženske na kmetijah precej odvisne od moških, se je strinjala tudi **Milena Krajnc**, županja Občine Kozje, in dodala še, da so v mlajših generacijah opazni premiki od tradicionalne delitve vlog, saj mlajši moški tudi gospodinijo. V razpravi glede vprašanja ekonomske neodvisnosti kmečkih žensk smo se prisotni strinjali, da je ključna težava birokratizacija dopolnilnih dejavnosti, ki pomenijo zlasti za ženske pomemben vir dohodka, ter da je birokratizacija postala že kontraproduktivna.

Dan za podjetne

E-DEM

Podjetniki! Mladi! Vsi, ki vas zanima podjetništvo ali razmišljate o vstopu na podjetniško pot! Naj bo Dan za podjetne, dogodek ob 10. obletnici poslovnega portala e-DEM, vaš dan:

- na enem mestu se lahko srečate in dobite odgovore predstavnikov ključnih institucij, s katerimi kot poslovni subjekt komunicirate in sodelujete (SPIRIT, GZS, OZS, AJPEŠ, FURS, ZRSZ, ZZZS);
- udeležite se lahko brezplačnih osebnih svetovanj o začetku ali zaključku poslovanja, davkih, zaposlovanju in drugih aktualnih poslovnih vprašanjih;
- na vsebinskih predstavitev vas bomo seznanili tako s poslovnimi priložnostmi, ki so na voljo v regiji, kakor tudi s primeri dobrih poslovnih praks.

Dogodek bo **4. novembra 2015 od 13. do 17. ure** v Podjetniškem inkubatorju Podbreznik.

Več o dogodku in prijavi na brezplačno osebno svetovanje lahko preberete na spletni strani: <http://www.edem.gov.si/10let>.

Razpis za pospeševanje razvoja malega gospodarstva

OBČINSKA UPRAVA

Občinska uprava obvešča vse zainteresirane, da bo na spletnih straneh www.dolenjske-toplice.si/razpisi objavljen Javni razpis za dodelitev sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Dolenjske Toplice. Po novem pravilniku se bo sofinanciralo zaposlitve in subvencioniralo obresti za naložbe.

Rok za oddajo člankov

UREDNIŠKI ODBOR

Bralke in bralce Vrelca obveščamo, da bo rok za oddajo člankov novembra in decembra nekoliko prej kot običajno. Za objavo člankov v novembrski izdaji Vrelca je zadnji rok za oddajo prispevkov **ponedeljek, 16. november**, sicer jih v novembrski številki ne bomo mogli objaviti. Decembra pa je članke treba poslati najkasneje do **torka, 15. decembra**.

Praznik topliškega jabolka

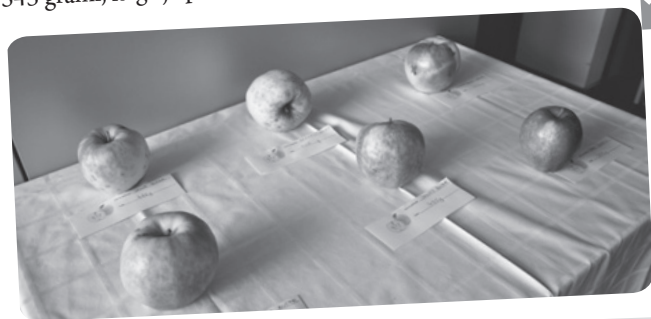
MOJCA KREN
GORAN BADOVINAC

Jesen v občini Dolenjske Toplice tradicionalno zaznamuje prireditev Praznik topliškega jabolka, ki se je letos odvila že petnajstič in je, kot smo lahko slišali na prireditvi, druga najstarejša prireditev, posvečena jabolku, v Sloveniji. Pod njo se podpisujejo domača občina, Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto in Društvo podeželskih žena Dolenjske Toplice. Čeprav v ospredju ostaja jabolko in izdelki iz njega, prireditelji v zadnjem času poudarek dajejo tudi drugim jesenskim pridelkom, vse z namenom približati ponudbo domačih pridelovalcev in poudariti pomen doma oz. v bližnjem okolju pridelane zdrave hrane ter neposreden stik pridelovalca s potrošnikom, kar je ob odprtju poudaril tudi prvi mož zavoda **Jože Simončič**. Prireditev je v upanju, da se bodo obiskovalci dobro počutili in o jabolku kot hrani in zdravilu tudi kaj naučili, odprl domači župan **Jože Muhič**, ki je izpostavil še pridne roke domačih gospodinj, ki tudi tokrat niso zatajile. Prireditev je vnovič ponudila vodene ogledе, razstave jabolk, jesenskih darov narave, zavitek in ostalih dobrot iz tega zdravega sadeža, strokovne komisije pa so tudi letos ocenile najboljše zavitke, sokove in kise.

Odprtje prireditve so popestrili otroci iz osnovne šole in vrtca ter folkloristi domače folklorne skupine DPŽ.

Šest jabolk se je potegovalo za naziv najtežjega na letošnji prireditvi, sreča pa je bila tokrat na strani Janeza Šerclja s Sel, čigar jabolko je tehtalo 545 gramov in je tako le za las prehitelo drugouvrščenega s 543 grami, ki ga je prinesla Janja Bučar Turk.

Martin Mavsar s Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto vsakokrat prikaže izdelavo jabolčnega soka, zanimanje pa je vedno veliko.

Pridelovalci so tudi letos v oceno dali jabolčne in mešane sokove ter kise. Strokovna komisija je ocenila 16 vzorcev bistrega jabolčnega soka, šest vzorcev motnega jabolčnega soka, devet vzorcev mešanega soka in 16 vzorcev kisa. Najboljši bistri sok so pridelali na Kmetiji Karlovček iz Šentjerneja, kjer so dobili tudi najvišjo oceno za mešani sok, najboljši motni sok med ocenjenimi ima Jože Berus iz Novega mesta. Med kisi pa je najvišjo oceno dobil izdelek Kmetije Košiček iz Žužemberka, takoj za njimi pa se je uvrstil domačin Janez Bučar.

Uživajmo v doma pridelani hrani! je bil podnaslov razstave jabolk in ostalega sadja ter izdelkov iz njega.

Jabolčni zavitki, ki so jih v oceno prinesle pridne gospodinje in gospodinjci je pritegnila veliko pozornosti, sploh prvič pa je bila na pobudo članic DPŽ organizirana na državni ravni. Ocenjevalna komisija je ocenila 45 vzorcev ter podelila 16 zlatih, 23 srebrnih in pet bronastih priznanj. Najboljši jabolčni zavitek pa je letos spekla Anica Šmalc z Gorenjih Sušic.

Kot ob občinskem prazniku so tudi tokrat dogajanje popestrili starodobniki različnih znamk in starosti. S svojim se je v povorki predstavil tudi domači župan.

Ljudje imamo radi lepe stvari, zato ni pomembno le, kaj razstavljamo, ampak tudi, kako je kaj postavljeno. Tudi tokrat so jesenske barve in pridelki narave dali navdih za lepe postavitve, ki so popestrile razstavne in prireditvene prostore.

Kdo sedi v občinskem svetu?

MOJCA KREN

Tokrat predstavljamo Mojco Šenica, ki jo morda marsikdo bolje kot svetnico pozna s kakšnega od predavanj o zdravem načinu življenja. Na Sela pri Dolenjskih Toplicah se je z družino iz Novega mesta preselila pred 15 leti, ko sta z možem, sicer po rodu Topličanom, tam zgradila prijeten dom. Je človek z idejami in težnjo po boljšem jutri, zato so jo dlje časa vabili k sodelovanju, tudi v stranki SD, kjer je potem, čeprav ni njihova članica, tudi uspešno kandidirala za občinski svet z željo, da bi doprinesla k razvoju v domači občini.

MOJCA ŠENICA "Možnosti je veliko, a jih žal ne znamo izkoristiti!"

Njen vsakdan je skrb za zdravje ljudi. Kot koordinatorica zdravstveno vzgojnega centra v novomeškem zdravstvenem domu predava po šolah, vrtcih, krajevnih skupnostih in tako promovira zdravje, zdravo prehrano, gibanje, zdrav življenjski slog ... Njeno občinstvo je najbolj raznoliko, od otrok do starejših, na fakulteti za zdravstvene vede pa magistrica vzgoje menedžmenta svoje znanje prenaša tudi na prihodnje rodove zdravstvenih delavcev. Izkušenj pri delu z ljudmi ji ne manjka, zato ni presenetljivo, da je znotraj občinskega sveta najbolj dejavna v odboru za družbene dejavnosti, ki ga tudi vodi.

Sprva je naredila načrt, kako bi v občini zaživel dnevno-varstveni center za starejše. Tako bi lahko starostniki čim dlje ostali v svojem okolju, hkrati pa bi bila to cenovno prijaznejša različica kot dom starejših občanov. A s tem projektom ni želela riniti z glavo skozi zid, zato se je povezala z Jožetom Lukšičem, ki v okviru domačega društva upokoencev vodi projekt Starejši za starejše. Anketa med ljudmi je pokazala, da zanimanja trenutno ni, zato bodo ta projekt razvijali počasi in bi luč sveta ugledal, ko bo okolje nanj pripravljeno. Kot kaže, pa je to bolj zrelo za medgeneracijski center, prostor za druženje tako starejših kot mlajših, za izmenjavo izkušenj in znanj med generacijami. "Mladi bi starejše, recimo, učili računalništva, starejši pa bi z njimi delili svoje modrosti na različnih življenjskih področjih, saj imajo ogromno izkušenj," razloži.

Veliko več energije bi bilo po njenem treba vložiti tudi v podporo lokalnemu kmetijstvu. Tukaj bi veliko več lahko storila tudi občina - že s tem, da bi na spletni strani objavila seznam kmetov, ki ponujajo svoje izdelke in kateri so to, da lahko potrošnik hitro preveri, kje lahko dobi zeleno hrano. Kmečka tržnica je, pravi, dober korak, a kaj ko bodo morali kmetje zdaj za stojnice plačevati. Izpostavi namreč pravilnik o KKC-ju, s katerim, se ne strinja, saj po njenem zavira življenje društev. Prava vsebina je tista, ki bi napolnila KKC, takšni ukrepi pa da bodo pripeljali do ravno obratne situacije. "In takšne stvari ti kot svetniku jemljejo energijo. "Ko veš, da se to ne bo dobro izšlo, poti nazaj pa ne bo!" Veliko priložnosti občina izgublja tudi v turizmu. Kočevski rog, Baza 20 in še marsikaj se ponuja samo od sebe. "Zakaj ne bi, na primer, pripravili zeliščarskega tabora? Ali pa za goste zdravilišč posebne tematske dni, ki bi predstavili bogastvo občine? Možnosti je veliko, a jih žal ne znamo izkoristiti." Neokrnjena narava, društva, ljudje so namreč bogastvo občine, v kateri je, pravi, lepo živeti.

TOPLIŠKO KRITIČNO OKO

UREDNIŠKI ODBOR

Rubrika Topliško kritično oko je doživela kar velik odziv. Vnovič pa pozivamo vse občanke in občane, bralke in bralce Vrelca, da opozorite na kakšno stvar v vašem kraju. A naj še enkrat poudarimo: rubrika ni namenjena zgolj črnim točkam, ampak je še kako dobrodošla tudi kakšna pohvala. Torej, če opazite kakšno črno ali svetlo točko, na katero bi radi opozorili soobčane in soobčanke, nam pišite na glasilo. dolenjske.toplice@gmail.com. Veseli bomo vaših pobud, ki pa ne smejo biti žaljive, za rubriko Topliško kritično oko.

Topliško kritično oko

NEVA ŽELEZNIK

39. člen naše ustave pravi: "Zagotovljena je svoboda izražanja, misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vsakdo lahko svobodno zbira, sprejema in širi vesti in mnenja." Jaz dodajam še 2. člen besedila iz Novinarskega kodeksa, kjer piše: "Novinar se mora izogibati nekorektnemu, osebno žaljivemu predstavljanju podatkov in dejstev." Isto velja seveda tudi za tiste, pa naj bosta to župan ali župnik, ki oporekajo besedilu novinarja. Za konec pa še tole. Ivan Cankar je v Pohujšanju v dolini Šentflorijanski položil glavnemu junaku Petru v usta: "Narod si bo pisal sodbo sam. Ne frak mu je ne bo in ne talar."

Kritična topliška očesa so bila namenjena prav temu: da bi tudi ljudstvo spregovorilo o dobrem in slabem v svojem kraju.

Pa lep pozdrav vsem. To so namreč moje zadnje vrstice za Vrelec.

Trgatev potomke najstarejše trte

VERA DVORŠAK

DUŠAN ŠETINA

V soteški gori sta letos pela klopotec in žvižgač, da sta ohranila grozdje pred pticami. Zadnjo trgatev smo imeli 6. oktobra, trgali smo potomko štajerske najstarejše trte na svetu z Lenta, modro kavčino (žametno črnino), ki jo ima že devet let v Soteski posajeno **Mirjan Kulovec**.

Na trgatvi so bili zbrani nekdanji in sedanji župani občin, predsednika vinogradniških društev Straža in Dolenjske Toplice ter prijatelji vinogradnika in soteške gore. Vsak povabljen je imel čast odtrgati lep in zdrav grozd, videlo se je, da je 'Kuli' dobro skrbel za trto. Natrgali smo 53 grozdov, iz katerih je nateklo devet litrov mošta. Sedaj gospodarja čaka zahtevno kletarjenje. V Mariboru gre to vino za protokolarna darila, naš sosed pa ga podeli s prijatelji. Zbrani smo se povесelili ob harmoniki, dobri malici in kapljici iz gospodarjevega vinograda. Prihodnje leto bo ta lepota v Soteski stara 10 let in takrat gospodar napoveduje poseben dogodek.

Pohod in tek za upanje

VERA DVORŠAK

Rožnati oktober je svetovni mesec boja proti raku dojke. To je najpogostejša oblika raka pri ženskah. V Sloveniji za njim vsako leto zbolijo več kot 1200 žensk, to vrsto raka pa imajo tudi moški.

V ta namen vsako leto oktobra v Dolenjskih Toplicah poteka dobrodelni Pohod in tek za upanje. Namenjen je gibanju, druženju, zbiranju sredstev, predvsem pa osveščanju in premagovanju tabujev o raku. Lani smo na tem srečanju pomagali, da je nekdo naredil korak naprej in po nasvetu zdravnice **Mojce Senčar** prestopil prag onkološkega inštituta. Danes je za to osebo uspešno končano zdravljenje.

Letos smo se zbrali že 11. leto, nekateri prihajajo vsako leto, spet drugi so letos prišli prvič, vsakega posebej pa smo članice Europe Donne vesele. Predsednica slovenskega združenja Senčarjeva in članice se zahvaljujemo za sodelovanje OŠ Dolenjske Toplice, da se teka udeleži v tako velikem številu. Na pohodu zbrana sredstva so namenjena kot dobrodelna pomoč bolnikom, ki so pomoči potrebni.

Pred pohodom sta predsednica Europe Donne Mojca Senčar in nacionalna promotorka zdravja **Brigita Zupančič Tisovec** govorili o pomenu gibanja in skrbi za zdravje, kaj torej lahko sami naredimo za kakovost življenja.

Pohod je vodil **Samo Gotenc**, naš stalni sodelavec. Hvala Termam Krka za pomoč in podporo pri pohodu, turoben dan pa so nam popešale novomeške mažoretke.

Hvala vsakemu posebej, da ste si vzeli čas, prišli in darovali.

Literarni večeri v Krajevni knjižnici Dolenjske Toplice

MARIJA ANDREJČIČ, vodja projekta Rastoča knjiga

V okviru projekta Rastoča knjiga bomo to jesen in zimo dolge večere popestrili tudi v topliški knjižnici. Od novembra do marca bodo potekali literarni večeri, in sicer vsak drugi torek v mesecu ob 18. uri. V tej sezoni bodo ti večeri: 10. novembra, 8. decembra, 12. januarja, 9. februarja in 8. marca. Vsak mesec bomo povabili tudi gosta večera. 20. aprila bomo v avli KKC-ja obeležili slovenski dan knjige, 23. aprila pa se bomo pridružili evropski bralni noči.

Vabljeni med knjige v svet branja.

Pridelal buče velikanke

VERA DVORŠAK
MARKO MAJHEN

Drenje so mala vas v topliški občini, kjer pa rastejo velike buče. **Blaž Lavrič** pravi, da je letos njegova velikanke sorte atlantic giant težka 105 kg. Letos je te buče sadil prvič, na izkušnjah se je nekaj naučil in sedaj že kuje nove načrte za prihodnje leto. Rad bi namreč podvojil letošnjo težo.

Zelemenjava jesen 2015

BARBARA OZIMEK, OZRK Novo mesto

Območno združenje RK Novo mesto je pred humanitarnim centrom že tretje leto priredilo Zelemenjavo jesen 2015.

Menjali in podarjali smo pridelke z vrtov in njiv, kot so paradižnik, zelje, krompir, paprika, bučke, dodali smo jim sadike rož, sadja in zelišč. Nekateri pa so prinesli že predelane vložene izdelke iz ozimnice in jih ponudili za kaj, kar sami nimajo. Bilo je živahno v menjavi.

Pridelke in sadike so nam podarili kmetija Pleško, KZ Krka, GG Novo mesto, s svojimi pridelki pa so bili z nami tudi učenci Kmetijske šole Grm Novo mesto.

V spremljevalnem programu nam je **Marija Levak** s Kmetijsko-gozdarskega zavoda Novo mesto predstavila, kako moramo pripraviti vrt na zimovanje. Poudarila je pomen načrtovanja vrta pozimi, ko imamo več časa in lahko poskrbimo, da na pravi kraj vrta zasadimo pravo vrtnino. **Suzana Plut** se je celo dopoldne trudila z urejanjem obrobe parka medgeneracijske solidarnosti pred humanitarnim centrom, v katerega je umestila kamen in zasadila netreske. To skupaj z zeliščno spiralno gredo in s kamnito mizo prispeva k obogatitvi parka.

V popoldanskem delu pa je Plutova predstavila še smothije in poudarila njihov pomen za zdravje ljudi.

Dan je poudaril vrednote ekologije, samooskrbe in zdravega načina življenja, vse to pa je izredno pomembno v času, ko hitimo in se ne ustavimo, da bi o tem razmišljali.

Dobrodošli na Zelemenjavi pomlad 2016!

Knjižnice povezujejo

Splošne knjižnice večina ljudi pozna predvsem zaradi knjig, branja in kulturnih prireditev. Pa vendar se v njih, še posebej zadnja leta, dogaja še veliko drugega: učenje v vseh življenjskih obdobjih, zabava, spodbujanje ustvarjalnosti, druženje, medsebojna pomoč. Marsikdo pride v knjižnico samo zato, da se pogovori s knjižničarjem, sreča prijatelje, še posebej v manjših okoljih je knjižnica edini prostor srečevanja in druženja.

Da bi pokazali, kako pomembno vlogo imajo splošne knjižnice na področju socialnega vključevanja, je Združenje splošnih knjižnic na razpis mednarodne organizacije Public Libraries 2020 prijavilo projekt Vloga knjižnic na področju socialnega vključevanja, ki so ga kasneje preimenovali v Knjižnice povezujejo. Projekt ima še en cilj: razviti model zagovorništva za splošne knjižnice in pokazati, kako pomembni za uspešno zagovorništvo so podatki o vplivih in učinkih storitev splošnih knjižnic.

O vsaki knjižnici, ki je sodelovala v projektu, je bil posnet kratek video, ki prikaže njeno storitev:

Knjižnica Brežice že od leta 2009 redno izvaja brezplačne računalniške tečaje za starejše in iskalce zaposlitve. Namen tečajev je usposabljanje udeležencev za samostojno uporabo računalnika.

Borza dela v **Mestni knjižnici Ljubljana** je informacijski servis, namenjen vsem iskalcem zaposlitve ali dela, tako brezposelnim kot zaposlenim, študentom, dijakom in upokojemcem.

V projektu Učenje slovenskega jezika za tujce v **Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik** poučujejo tuje priseljence pogovorno slovenščino, kar jim omogoča, da lažje komunicirajo tudi zunaj svoje skupnosti.

Medgeneracijsko branje je skupni projekt splošne knjižnice, Gimnazije Frana Miklošiča in doma starejših občanov v **Ljutomeru**. Dijaki in prostovoljci glasno berejo stanovalcem doma starejših, ki zaradi bolezni ali starostnih težav tega ne morejo sami.

Vesel teater pripravlja jubilejni 10. TTT

KUD VESEL TEATER

Tradicionalni, letos že 10. Teden Teatra v Toplicah (TTT) bomo pripravili v začetku decembra. Ob našem malem prazniku želimo občinstvo presenetiti z novimi odrskimi postavitvami, zato že od začetka septembra potekajo vaje kar treh skupin.

Najbolj vroča novica je, da nam je uspelo sestaviti mladinsko gledališko skupino. Nadarjeni mladinci se že kar nekaj časa vključujejo v naše predstave, tokrat pa se bodo prvič predstavili samostojno s humorno priredbo pravljice Grigorja Viteza o zrcalu, ki ga živali najdejo v gozdu. Humorno navdahnjena bo tudi nova celovečerna predstava odrasle skupine Avtopilot. Prvič uprizorjena predstava pripoveduje neobičajne zgodbe šoferja, ko navigacijska naprava na dolgih potovanjih oživi. Avtor in režiser obeh postavitev je **Janez Vencelj**, ki je z nami sodeloval že pred nekaj leti. Za najmlajše občinstvo bo kot običajno poskrbela lutkovna skupina. Tokrat pripravlja znano otroško uspešnico Žogica Nogica. V okviru TTT je običajno tudi filmski večer z aktualnimi filmskimi uspešnicami, za katerega poskrbi **Rok Biček**, gostili pa bomo prijateljsko gledališko skupino. Skratka, so stvari, ki preprosto ne morejo mimo, zato si rezervirajte prvi konec tedna v decembru za TTT.

IRENA MUC, vodja mreže krajevnih knjižnic KMJ

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto v Osnovni šoli Bršljin v sklopu njihovega projekta Šola bere izvaja program dodatne pomoči pri branju in razumevanju slovenskih besedil za romske otroke. Namen programa je doseči samostojnost pri branju in razumevanju prebranega slovenskega besedila, da bi romski učenci lažje sledili učnemu procesu ter se bolje vključili v šolsko in širše družbeno okolje. V knjižnici že tradicionalno pripravljamo posebne programe za romske otroke. Že od leta 1998 imamo knjižnico v romskem naselju Brezje in sistematično navajamo prebivalce skupnosti na obiskovanje knjižnice, izvajamo pa tudi pravljicne urice za otroke v romskem vrtcu.

Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica s projektom Zmoremo – čez ovire do oviranih poučuje in ozavešča polno čutne otroke in učitelje o slepih in slabovidnih, da jih bodo bolj kompetentno sprejemali kot enakovreden del družbe.

▼ Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Preberi mi pravljico za lahko noč

ZVONKA PETERLIN, Knjižnica Dolenjske Toplice

»Pridi se igrat z mano. Greva na sprehod? Preberi mi pravljico za lahko noč.« prosijo otroci svoje starše. »Nimam časa.« Prepoznate odgovor? Kaj vse se skriva za tema dvema hladnima, pogosto osornima besedama. Morda utrujenost, napetost, nestrpnost, egoizem? Naglica sodobnega sveta, zaradi katere mimo nas zbeži vse, kar je zares pomembno?

O tej temi govori živalska pravljica Helene Kraljič z naslovom Nimam časa. Medved Tit bi prijateljem rad povedal, da se nekaj časa ne bodo videli, ker bo odšel na zimsko spanje. A prijatelji, prezaposleni z vsakdanjimi opravili zanj nimajo niti minute časa. Pa bi se prijazni medo rad le poslovil. Če želite izvedeti, kaj vse se je zgodilo zaradi nesporazuma med živalmi, pripeljite svoje otroke na **urico pravljic v torek, 17. novembra, ob 17. uri** v krajevno knjižnico Dolenjske Toplice.

»Več bi se morali pogovarjati, pa ne bi bil nihče na nikogar jezen,« so zaključile živali. Mar ta misel, zapisana na koncu pravljice, ne velja tudi za nas?

Medvedja knjiga

Medvedja knjiga avtorja **Matjaža Matka** je zaokrožena in nadgrajena celota treh publikacij – vodičev po naravnih in zgodovinskih znamenitostih Kočevskega roga, ki so bile v slovenski prostor postavljene med leti 2012–2014.

O knjigi ne moremo govoriti kot o klasičnem vodiču. Prej jo lahko označimo kot literarno delo, ki se ga prebira kot zgodbo nekega kraja z vsemi pomembnimi podatki, ki opisanemu kraju pritičejo. Poleg ostalih tako informativnih kot promocijskih, poučnih, raziskovalnih, pričevalnih in literarnih vsebin ponuja še nekaj zemljevidov z območja Kočevskega roga in Kočevske Male gore ter navigacijske točke pa tudi nekaj kilometrskih distanc in višinskih točk.

»Medvedja knjiga je zame odkritje. Taka čarobna zmes krajepisja in zgodovine, favne in flore, kulinarike in stavbarstva, zeliščarstva in literature. Ne samo to, Matkova Medvedja knjiga je tudi navdihovalka za samostojno raziskovanje kočevskih pejsažov,« je v spremnih stavkih h knjigi zapisala **dr. Mateja Mahnič**. Hkrati pa zastavila nekaj vprašanj,

ki bralca in popotnika hitro povlečejo v raziskovanje pričujoče literature: zakaj je kopriva tako zdravilna in kako si lahko pripravite odličen čaj, zakaj morate za srečo vedno nositi s seboj zrno boba, zakaj so pečena jabolka z medom dobra proti hripavosti?!

Medvedjo knjigo bodo v novembru predstavili tudi v Dolenjskih Toplicah.

V torek, 24. novembra 2015, se bo **ob 18. uri** v sejni sobi II v KKC-ju z avtorjem Matjažem Matkom o knjigi pogovarjala moderatorka **Romana Novak**.

Pester program ustvarjalnih delavnic za otroke

Ol JSKD Novo mesto

Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) Novo mesto podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti na območju občin Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Novo mesto, Straža, Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Žužemberk. Strokovno, organizacijsko in finančno pomaga kulturnim društvom in skupinam ljubiteljskih ustvarjalcev, skrbi za kulturno posredništvo in organizira prireditve in izobraževalne programe.

V Dolenjskih Toplicah smo letos v sodelovanju z občino pripravili program ustvarjalnih delavnic za otroke. Prva delavnica mozaika se je že začela, naslednja v nizu pa bo fotografska. Pod mentorstvom domačina, vrhunskega fotografa **Boruta Peterlina** se bo začela **v sredo, 4. novembra 2015, ob 15.30** v prostorih kulturno kongresnega centra. Otroci bodo fotografirali znamenitosti občine, njihove fotografije pa bo Občina Dolenjske Toplice objavila na koledarju, ki bo izšel v Vrelcu.

Decembrski čas bo obarvala delavnica izdelovanja adventnih venčkov, leto 2016 bomo začeli z grafično delavnico pod mentorstvom **Tanje Kraševca**, v pomladni čas pa vstopili še z delavnicama kolaža in asemblaža ter drugim delom fotografske delavnice pod mentorstvom Boruta Peterlina.

Za vse predloge in komentarje smo na voljo, otroci pa vabljeni, da se nam pridružijo.

Ustavi se pri mojem grobu

JANEZ VOVK

Ustavi se pri mojem grobu,
slišim klic sošolca iz globine.
Spomni se, kako sva gazila sneg v Toplice,
se tresla in sušila na šolskem stolu.
Ustavi se pri mojem grobu,
kliče igralec z naš'ga odra.
Ej, kako publika je imela lica mokra
od smeha in aplavzov, ko smo stali ob zastoru!
Ustavi se pri mojem grobu,
se oglašča član nogometne klape,
s katerim smo se veselili vsake zmage
in se žalostili ob porazu na domačem polju.
Ustavi se pri mojem grobu,
roti me sodelavec iz tovarne naše.
Saj veš, stoli so šli na tuje za bogataše,
naše plače pa so bile vedno bolj na robu.
Ustavi se pri mojem grobu,
salutira sovojak mi iz bivše Juge.
Pasulj je bil dober, ob njem pozabili smo na poljube
iz pisem in kdaj odšli bomo k domu.
Ustavil sem se, prižgal vsem sveče.
Pritekle solze so, v očeh me peče ...

Medgeneracijsko branje

MARIJA ANDREJČIČ, vodja projekta Rastoča knjiga

V okviru projekta Rastoča knjiga v tem šolskem letu začenjamo z medgeneracijskim branjem. Prvo tako srečanje bo v knjižnici Osnovne šole Dolenjske Toplice **v torek, 10. novembra 2015, ob 15. uri**. Gostja srečanja bo magistra **Tilka Jamnik**, profesorica francoščine in primerjalne književnosti, specialistka za knjižno vzgojo otrok do 9. leta starosti, magistra bibliotekarstva, zunanja sodelavka MKL, Pionirske – centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo, soavtorica beril in priročnikov za poučevanje književnosti v prvem triletju, podpredsednica Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, predsednica Slovenske sekcije IBBY, članica Bralnega društva Slovenije ... Medgeneracijsko branje pomeni srečanje bralcev vseh starosti, zato lepo vabljeni predšolski otroci in starši, učenci, učitelji, upokojenci ter vsi ljubitelji knjig in branja.

V zavetju besede

JSKD, Območna izpostava Novo mesto

Dejavna članica Ljudskih pevok Rožce **Marija Pečaver Potočnik** se ukvarja tudi s pisanjem poezije. Z javnim branjem svojih pesmi se je 24. septembra v sevniški knjižnici predstavila na regijskem srečanju literatov seniorjev Dolenjske, Bele krajine in Posavja V zavetju besede.

Rezka Arnuš razstavlja v Karlovcu

PRIMOŽ PRIMEC

V Mestni knjižnici Ivan Goran Kovačič v Karlovcu smo bili 19. oktobra priča posebnemu dogodku. V okviru Slovenskih dni v Karlovcu so namreč odprli razstavo **Rezke Arnuš**, predsednice likovne sekcije KUD Dolenjske Toplice.

Razstava, katere naslov je Podoba spominov, bo na ogled do 30. oktobra, odprl pa jo je **Dubravko Delić**, namestnik župana mesta Karlovce.

Kolumbija in jaz

BARBRA PIA KRIŽE

Na drugem koncu sveta mi je postalo jasno ... Lok je moja sedanost ... In moja prihodnost.

Januarja je padla odločitev. Enostavno se nisem mogla spoprijateljiti z mislijo, da se moja 15-letna lokostrelska pot končuje. Po sedmih letih sem se odločila, da vzamem stvari v svoje v roke in še enkrat poskusim ujeti svoje sanje. Ko sem leta 2000 prvič prišla lok, sem takoj vedela, da bova del poti prehodila skupaj, vendar se mi ni niti sanjalo, da bo prijateljstvo po toliko letih še vedno tako močno. Tako je lok leta 2000 postal moj zvesti spremljevalec, moj najboljši prijatelj in največji učitelj. Čeprav sem bila dolga leta članica slovenske reprezentance, sem se odločila, da bom v naslednjih letih naredila vse, da dosežem svoje sanje. V roku enega meseca sem kupila vso potrebno opremo, našla trenerja in začela s trdimi treningi. V avgustu sem odšla v Kolumbijo, kjer sem štiri tedne trdo trenirala, hkrati pa se tudi že pripravljala na 4. svetovni pokal. Treningi so bili res zelo naporni. Vstajanje ob 5. uri, fizični trening, do popoldneva mu je sledil še strelski. Po njem pa zaslužen kosilo, počitek, velikokrat je v popoldanskih urah sledil še drugi. Vendar mi ni bilo težko, saj sem vedela, zakaj treniram, poleg tega pa se zadovoljstva ob tem početju ne da opisati. Ni lahko, a je vredno. Lokostrelstvo je naložba, ki se obrestuje po nekaj letih, splača se počakati, čeprav je marsikdaj težko in si že na robu, ko bi vse najraje zabrisal po dolini. A ko oblečeš majico slovenskih barv, ti to samo še potrdi, da si na pravi poti.

V Kolumbiji se je med mojim bivanjem odvijal zadnji svetovni pokal letos. Konkurenca je bila izmed vseh štirih najmočnejša. Prvi dan tekmovanja smo odstrelili uradni trening, drugi dan pa so sledile kvalifikacije. To je bila zame ena izmed zelo močnih izkušenj, saj sem se do zadnje puščice trudila ohranjati konstanten rezultat, kajti na takšnem tekmovanju že trije krogi lahko pomenijo izgubo desetih mest. Zaključila sem brez napak in končala na 45. mestu. Naslednji dan pa so nas čakali dvoboji. Ko sem videla ime svoje nasprotnice, sem vedela, da bo dvoboj izredno težak. Nikoli se ne vdam vnaprej, zato sem se tudi tokrat borila do konca. Z rezultatom v dvoboju sem napredovala za 12 mest in končala na 33. mestu.

Svetovni pokal, popolnoma drugačen način dela, streljanje z najboljšimi, drugačno življenje nasploh so mi pokazali nov pogled na življenje in mi v marsikateri smeri odprli oči. Motivacija je na višku. Treningi se nadaljujejo tudi ob vrnitvi v Slovenijo. Naslednje leto se bo ženska ekipa borila za kvoto za nastop na olimpijskih igrah v Rio de Janieru in naredila bom čisto vse, kar je v moji moči, da mi uspe, ne glede na to, čemu vse se bom morala odpovedati. Vem, kaj nameravam doseči, in prepričana sem, da je vse mogoče!

Vendar pa je poleg moje motivacije, pripravljenosti in dela tu še ključni člen, brez katerega mi nič od tega ne bi uspelo. To so ljudje, ki so trdno verjeli vame in mi v trenutkih, ko sem to najbolj potrebovala, tudi priskočili na pomoč. Iskrena in srčna zahvala gre Lokostrelskemu klubu Dolenjske Toplice, Občini Dolenjske Toplice, Zavarovalnici Triglav, Kii Motors, Sindikatu vzgoje in izobraževanja, podjetju Servis Vako, Strehci d.o.o., FS d.o.o., Eventusu, Europlakatu, Ellipse d.o.o., Zavarovalnici Tilii in vsem, ki ne želijo biti imenovani, a so mi na moji poti izkazali izjemno podporo.

Mladi topliški hokejisti v prvi hrvaški ligi

PETER ŠARLOHAR, HK Dolenjske Toplice

Hokejisti smo bili tudi v poletnem času dejavni, veliko smo trenirali. Žal pa nam vreme v oktobrskih dneh ni dopuščalo treningov, saj nas je dež pregnal z igrišča. Tako smo se v klubu v soglasju s starši odločili, da se s celotno zasedbo mladih hokejistov preselimo v Novo mesto, in sicer v Športni center Košenice, kjer imamo normalne pogoje za treninge in tekme. Termini na Košenicah bodo vsako soboto od 16. do 18. ure. Bomo pa trenirali tudi v šolski telovadnici v OŠ Dolenjske Toplice, saj smo se z ravnateljico dogovorili za isti termin kot zadnji dve leti, in sicer vsako sredo med 18. in 20. uro.

Smo pa zelo ponosni na naše mlade hokejiste, saj smo v klubu prejeli povabilo hrvaške in-line hokejske zveze za udeležbo v njihovem državnem prvenstvu. Vabilu smo se odzvali, saj menimo, da je za mlade hokejiste zelo pomembno, da igrajo močne tekme. Tako lahko nadgradijo trdo delo s treningov in ga prenesejo na tekme. Prepričani smo v to, da bomo predstavljali že tako poznan topliški hokejski klub tudi drugje po Evropi.

Še naprej k vpisu v naš klub vabimo otroke, stare 5 let in več. Kontakt: Peter Šarlohar (303 686 330). Poiščete nas lahko tudi na facebooku

(HK Dolenjske Toplice mladi) ali na našem e-naslovu hk.dolenjske.toplice@gmail.com.

Državni tekmi v lokostrelstvu

BOJAN BRULC, LK Dolenjske Toplice

26. in 27. septembra sta v Kamniku in Kočevju potekali tekmi državnega prvenstva v lokostrelstvu.

Tekme 26. septembra se je udeležilo osem članov našega kluba, ki so osvojili tri medalje. **Žan Lukšič** je bil med kadeti ukrivljeni lok drugi, **Blanka Gorše** si je med deklicami pristreljala tretje mesto, **Erik Bele** pa se je okitil z bronom. **Barbra Pia Križe** je osvojila četrto mesto med članicami ukrivljeni lok, **Manca Kumelj** pa je bila četrta med deklicami. Med dečki sta **Gašper Pršina** in **Nejc Honigman** osvojila peto in deveto mesto, **Iztok Fink** je bil med člani sestavljeni lok deveti, **Miha Šimec** pa med člani ukrivljeni lok šesti. Ta tekma je sicer v slovenskem lokostrelstvu predstavljala tekmo leta, saj so na njej tekmovali le tisti, ki so izpolnili točkovno normo.

Na tekmovalnem v Kočevju je 14 članov osvojilo sedem medalj. Državni prvaki so postali **Žan Lukšič** med kadeti ukrivljeni lok, **Danaja Manček Jerele** med mlajšimi deklicami, **Marko Berus** med člani goli lok in **Anja Šimec** med kadetinjami goli lok. Z medaljami okrog vratu so se domov vrnili tudi **Luka Klemenčič**, ki je bil tretji med mlajšimi dečki, **Blanka Gorše** in **Manca Kumelj**, ki sta osvojili drugo in tretje mesto med deklicami, **Nejc Honigman** je bil tretji med dečki, prav tako tretji pa je bil tudi **Miha Šimec** med člani ukrivljeni lok.

Terme Dolenjske Toplice vabijo:

V bazene in savne ugodneje

Predprodaja vstopnic do 30. 11. 2015.

Informacije: T: 051 684 539, E: borut.pucelj@terme-krka.si

Popoldanska rekreacija - Migajmo skupaj to jesen!

Urnik vadb:

PON: 19.00-20.00 Pilates, 20.10-21.10 Pace

TOR: 17.50-18.50 WTS, 19.00-20.00 Pace

SRE: 19.00-20.00 Pilates; 20.10-21.10 Pace

ČFT: 17.50-18.50 WTS, 19.00-20.00 Pace

Dan odprtih vrat Estetike Balnea

Sobota, 28. 11.: 20 % popust za estetske storitve in
30 % popust za nege telesa in masaže

T: 07/ 39 19 750

www.terme-dolenjske.si

TERME KRKA

Letošnje srečanje krvodajalcev jubilarntov

IVANA PELKO, KORK Dolenjske Toplice

Tudi letošnje srečanje krvodajalcev jubilarntov je potekalo v sejni sobi KKC v Dolenjskih Toplicah in je zajemalo odvzeme krvi do 8. septembra. Vabljenih je bilo 32 krvodajalcev, ki so za svoje jubilejno darovanje krvi prejeli priznanje. Program je z učenci domače šole pripravila mentorica krožka RK **Jožica Erjavec**. Podelitve so se udeležili vabljeni gostje: z OZRK je prišla podpredsednica **Suzana Jarc**, župana je nadomeščal direktor občinske uprave **Rado Javornik**, center za transfuzijsko dejavnost je zastopala **Silva Kotar**, Terme Krka pa **Jani Kramar**. In zakaj smo povabili terme? Nanje smo se obrnili s prošnjo za donacijo, ki je bila pozitivno rešena. Vsakemu prejemniku priznanja so podarili vstopnico za celodnevno kopanje v enem od njihovih zdravišč. Zato je prav, da jim je to darilo izročil njihov predstavnik.

Posebne pozornosti je bil letos deležen krvodajalec **Dušan Gorenc**, ki je na naši drugi izredni krvodajalski akciji za občinski praznik v juliju že 120-tič daroval kri. Trenutno je prvi v občini po številu odvzemov. Za to svoje humano dejanje je na letošnji slavnostni seji občinskega sveta prejel posebno zahvalo župana. Tudi krvodajalkama **Nadi Šiška** in **Jožici Štubler**, ki sta kri doslej darovali 60-krat, smo se še posebej zahvalili. Omeniti je treba, da smo bili pohvaljeni vsakokrat, tudi na obeh izrednih krvodajalskih akcijah v januarju in juliju, saj je od vseh KORK prav iz naše občine udeležba največja.

Krvodajalci so posebni in izjemni ljudje, ki darujejo del sebe, svojo kri anonimnemu prejemniku. Nihče jih k temu ne sili, le najvišja stopnja humanosti in plemenitosti jih vodi in usmerja k temu dejanju. Pri tem ne dobijo nobenega finančnega nadomestila, ta njihova gesta je popolnoma brezplačna in ostajajo anonimni za prejemnike. Krvodajalstvo je pomembna tradicija, ki jo je treba prenašati na mlajše rodove in pri nas je za to kar dobro poskrbljeno.

Ob tej priložnosti bi vsem krvodajalcem še enkrat čestitala in se jim zahvalila za to njihovo plemenito dejanje. Hvala mentorici in učencem za program, gostom za udeležbo in **Maji Bobnar** za pomoč pri podelitvi priznanj. Posebna zahvala pa velja namestniku direktorja Term Krka **Gorazdu Šosterju** za donacijo in **Mateji Šafar**, ki je poskrbela za ugodno rešitev naše prošnje. Zahvaljujem se tudi vodji strežbe v Termah Dolenjske Toplice **Tadeji Jordan** in osebju v kuhinji ter strežbi, ki so se izjemno potrudili s pogostitvijo. Tako smo se v družabnem delu srečanja, ki je potekalo pri njih, prav lepo počutili.

Na koncu pa se moram zahvaliti še našemu dežurnemu fotografu **Primožu Primcu**, saj nam vedno priskoči na pomoč in zabeleži naše dogodke, ki jih pripravim na ogled za naše občane, goste in naključne obiskovalce našega kraja.

Obisk krožkarjev RK s topliške šole

BARBARA OZIMEK, OZRK Novo mesto

Območno združenje RK Novo mesto je obiskala skupina otrok krožka Rdečega križa z OŠ Dolenjske Toplice pod vodstvom mentorice **Jožice Erjavec**.

Učenci so v sklopu krožka zelo dejavni na lokalnem območju, saj so v veliko pomoč prostovoljkam KORK Dolenjske Toplice pri pripravi različnih aktivnosti. V oktobru so se lotili izdelovanja novoletnih voščilnic za starejše občane. Sodelujejo pa tudi pri drugih humanitarnih akcijah, zbiranju prehranskih izdelkov in oblačil, enkrat letno obiščejo starejše občane v domu starejših, sodelujejo na srečanjih krvodajalcev in starejših občanov ter podobno.

Na obisku so spoznali, kaj delamo na RK, si pogledali javno kopalnico in razdelilnico hrane ter skladišče, kjer delimo prehranske izdelke, oblačila in obutev. Dogovorili smo se, da bomo tudi v prihodnje še sodelovali. Veseli nas, da so mladi učenci tako navdušeni za humanitarno delo. Zahvaljujemo se njihovi mentorici, učiteljici **Jožici Erjavec**, ki jih vseskozi spodbuja in usmerja.

Srečanje ob mednarodnem dnevu starejših

MILICA LUKŠIČ, DU Dolenjske Toplice
DUŠAN KRAŠEVEC

Društvo upokojencev Dolenjske Toplice vsako leto 1. oktobra pripravi srečanje občanov. Ta dan je svetovni dan starejših in je namenjen spoštovanju, pozornosti in skrbi za starejše.

V jedilnici OŠ Dolenjske Toplice se nas je zbralo 80. Pripravili smo krajši kulturni program. Predsednik društva **Dušan Kraševac** je govoril o pomenu mednarodnega dneva starejših in skrbi za starejše. Povezanost med generacijami in sodelovanje med njimi se je pokazala, ko so učenci OŠ izvedli pester glasbeni nastop. Pevski zbor OŠ nam je zapel nekaj pesmi, **Luka Pršina** je zaigral na klavir in **Andraž Matoš** na harmoniko. Bilo jih je prijetno poslušati. V nadaljevanju kulturnega programa sta nastopila še naša literata **Micka Tomažin** in **Anton Aš. Slavica Strajnar** je iz knjige Slavka Klančičarja *Srce sem odklenil* prebrala dve pesmi, občinska svetnica **Jožica Kotar** pa nas je nagovorila z nekaj spodbudnimi besedami.

Sledilo je kratko predavanje z naslovom *Učinkovita uporaba industrijske konoplje za izboljšanje počutja*. Sogovornika s kmetije *Pr' Tonijevih* sta nam predstavila industrijsko konopljo, ki raste na Ljubljanskem barju in je pridelana na ekološki način, in izdelke iz nje. Te smo lahko poskusili in tudi kupili. Sledil je prijeten klepet.

Izlet prostovoljcev projekta Starejši za starejše

MILICA LUKŠIČ, DU Dolenjske Toplice

Prostovoljci projekta Starejši za večjo kakovost življenja doma iz društev upokojencev Straža, Uršna sela, Dvor, Žužemberk in Dolenjske Toplice so se 9. oktobra odpeljali na izlet v Grosuplje in okolico.

Najprej so si šli ogledat Županovo jamo, ki je dolga 710 in globoka 77 metrov. Gradi jo več manjših podzemnih dvoran. Leta 1926 jo je odkril župan Josip Perme. Od tod tudi ime. Vhod v jamo je skozi Ledenico, ki je omenjena že v Valvazorjevi Slavi vojvodine Kranjske kot »lepotica dolenjskega krasa«. Iz nje vodi umetni rov v Srebrno dvorano, tej sledi Permetova. Tu je na 11 metrov visokem stropu viden prvotni vhod skozi brezno. Naslednja je Velika dvorana s stalagmiti. Dve skupini stalagmitov sta poimenovani, ena je Spomenik neznanemu junaku, druga pa Županov steber. Pot se nadaljuje še v Matjaževo in Zadnjo jamo. Dostopna samo opremljenim jamarjem je še Igorjeva jama, ki so jo raziskali leta 1994. Ogled cele jame je možen le peš in je treba prehoditi 1000 stopnic. Za nekatere prostovoljce je bil obisk jame naporen.

Nadaljevali so z ogledom v Grosuplju. Na hribčku stoji srednjeveška cerkev svetega Mihaela. Ob njej so leta 1972 zgradili novo in jo 2001 obnovili. V njej je mozaik patra Marka Rupnika. Barvna okna, križev pot in leseni

križ pred vhodom v cerkev so dela slovenskih umetnikov.

V gostilni Vodičar so jim pripravili odlično kosilo. Sledil je razgovor in izmenjava izkušenj z dela po projektu.

Ker je deževalo, so si za zaključek del Grosuplja ogledali z avtobusom. Zapeljali so se mimo mestne knjižnice. Leta 2002 ji je bila dograjena nova moderna knjižnica in je uvrščena na seznam najlepših knjižnic v Evropi. Zadovoljni so se v pozno popoldan vrnili domov.

Topliški gasilci med najboljšimi v Sloveniji

BOGDAN MUŠKA ml., poveljnik PGD Dolenjske Toplice

Gasilci PGD Dolenjske Toplice smo se ponovno udeležili taktičnega tekmovanja v neposredni bližini, in sicer pri gasilcih Kot-Brezje, kjer je 4. oktobra potekalo tekmovanje Zmaj. Prisotnih je bilo 17 gasilskih društev iz vse Slovenije, s katerimi smo se spopadli v šestih različnih gasilskih intervencijah.

V vsaki tekmovalni enoti je tekmovalo šest operativnih gasilcev. Prva naloga je bila gašenje, varovanje in vstop v goreči objekt, kjer smo morali odvzeti vodo prek hidrantnega omrežja na motorno brizgalno in objekt uspešno pogasiti. Po opravljeni nalogi smo se odpeljali nekaj kilometrov stran v stari kamnolom Brezje, kjer je gorelo vozilo, ki smo ga morali pogasiti s penilom in odvzeti vodo s tovarnjaka. Nato nas je pot vodila proti naši občini do naslednje naloge, v kateri smo imeli poškodovanega čebelarja v gozdu. Morali smo ga ustrezno imobilizirati, narediti obvezo zlomljene noge ter ga prenesti na ustrezno mesto za predajo reševalni ekipi. To nalogo smo opravili z odliko in daleč najboljše od vseh ekip. Na četrti postaji smo s čolnom reševali utopljenca v jezeru. Ko smo ga rešili, ga je bilo treba odložiti na primerno mesto in defibrilirati do prihoda reševalne ekipe. Tudi to nalogo smo naredili najboljše. Na peti točki smo morali pogasiti gozdni požar z brentačami in požarnimi metlami v hribovitem terenu. Nato nas je čakala še zadnja naloga, in sicer taktični nastop operativne enote. Morali smo iti čez rov preko ovir, narediti in napeljati eno napadalno linijo v višje nadstropje in po isti poti čim hitreje ubrati pot na začetno pozicijo.

Sledila je še podelitev priznanj in pokalov, na kar smo zelo težko čakali, saj smo vedeli, da smo vse naloge opravili praktično z odliko. Razveselili smo se drugega mesta, s katerim smo ponovno dokazali, da smo celo med najboljšimi operativci v Sloveniji!

Delovanje starejših gasilcev v topliški občini

METOD ŠIŠKA,

član veteranske komisije pri Gasilski zvezi Novo mesto

V občinskem gasilskem poveljstvu delujejo štiri prostovoljna gasilska društva (Dobindol, Dolenjske Toplice, Podturn in Soteska). V vseh teh društvih je kar lepo število starejših gasilcev, ki so na pobudo veteranske komisije pri Gasilski zvezi Novo mesto in Občinskega gasilskega poveljstva Občine Dolenjske Toplice v minulih dveh letih občutno zbudili svojo gasilsko zavest, seveda po svojih zmožnostih in pristojnostih.

Lani smo uspeli sestaviti eno tekmovalno desetino starejših gasilcev v sestavi PGD Dolenjske Toplice in PGD Soteska, ki je sodelovala na kar nekaj tekmovanjih. Začetki so bili težki, temu primerni pa tudi rezultati. Pravzaprav pa ti niso tako pomembni, kot je pomemben naš namen, in sicer druženje.

Letos pa nam je uspelo sestaviti še eno tekmovalno desetino, v katero so se nam pridružili še starejši gasilci iz Dobindola. Rezultati so bili mnogo boljši, naj omenim le 4. mesto prve tekmovalne desetine na avtorallyju, ki je eno najpomembnejših in največjih gasilskih tekmovanj v Gasilski zvezi Novo mesto. Letos smo sodelovali na mnogih tekmovanjih na območju Gasilske zveze Novo mesto pa tudi izven (Vranoviči, Kot-Brezje ...).

Naša želja v prihodnje je, da se nam pridruži čim več starejših gasilcev, predvsem iz PGD Podturn, ki doslej niso sodelovali. Mi delamo predvsem kot člani občinskega gasilskega poveljstva, poveljstva štirih društev, zato ni pomembno, kateremu društvu pripadaš.

Naše vodilo je: "vsi za enega, eden za vse!" Z gasilskim pozdravom: "Na pomoč!"

Starejši gasilci iz PGD Dolenjske Toplice

Obisk festivala za tretje življenjsko obdobje

MILICA LUKŠIČ, DU Dolenjske Toplice
DUŠAN KRAŠEVEC

Festival za tretje življenjsko obdobje (f3žo) je letos v ljubljanskem Cankarjevem domu potekal že 15., tokrat od 29. septembra do 1. oktobra. Je edinstvena prireditev za vse generacije, ki spodbuja zdravo in aktivno staranje, vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje. Letošnji f3žo je živel pod sloganom **Vsi smo ena generacija**, z njim naj bi se ohranilo zavedanje, da si vse generacije delijo isto sedanost in skupno prihodnost. Strokovna tema festivala je bila posvečena vseživljenjskemu učenju in ustvarjanju starejših v družbi prihodnosti.

Festival je bil povezan z evropskim prostorom. V ta namen so pripravili Mednarodni dan. Izvedena sta bila dva dogodka z mednarodno udeležbo »Kako do aktivnega staranja« in konferenca o celovitih strategijah staranja. Program f3žo je bil sestavljen iz sedmih delov: strokovni in izobraževalni program, medgeneracijski kotiček, program Mestne občine Ljubljana in ZDUS, kulturni program ter razstave.

29. septembra so f3žo obiskali tudi člani Društva upokojencev Dolenjske Toplice. V Ljubljano se jih je odpravilo kar 64. Tisti, ki jim je uspelo dobiti vstopnice, so si lahko ogledali slavnostno odprtje festivala v Linhartovi dvorani. Ostali pa so poslušali predavanja ali se udeležili okroglih miz, si ogledali različne nastope na odprtih odrih, obiskali predstavitev podjetij in turističnih agencij, se udeležili različnih delavnic ali pa si ogledali katero od razstav. V ZDUS kotičku je bila na ogled razstava voščilnic, ki so prispele na ZDUS natečaj Voščilnica Srečno 2016. Na njem je sodelovala tudi članica DU Dolenjske Toplice **Vera Lukšič**.

Po končanem ogledu festivala so si šli ogledat stavbo državnega zbora, ki je bila zgrajena v letih 1954-1959 iz domačih materialov. Vodič po parlamentu je opozoril na plastike na pročelju in po sami stavbi, na mozaike in freske, ki lepšajo in bogatijo notranjost stavbe in so delo slovenskih umetnikov. V času njihovega obiska je potekala seja državnega zbora. Z balkona v veliki dvorani so si jo lahko ogledali.

Po ogledu je ostalo še nekaj časa za druženje in klepet.

Barvanje oboja strehe

DRAGO ZUPANČIČ, Družčina Polh

Podmladek Društva Družčine Polh je v septembru poskrbel za barvanje oboja strehe na društveni koči na Pogorelcu in urejanja okolice.

90 let Bradačeve Rozi

HELENA MIŠA KULOVEC,

v imenu Krajevnega združenja borcev za vrednote NOB

Javno mnenje o domovih za ostarele se je v zadnjih letih precej izboljšalo in v veliki meri preseglo staro mišljenje o domu starejših kot o zadnji postaji, kamor gredo tisti, ki jih svojci nočejo ali ne morejo imeti doma. Sama imam glede tega lepe izkušnje. In tudi to pot, ko smo predstavniki občine, KORK in ZB obiskali Bradačevo Rozi ob njeni 90-letnici, sem bila prijetno presenečena, saj nas je pričakala stoje ob torti, drobcena, lepo urejena in z radovednimi očmi.

Teta Rozi, kot jo nazivamo mlajši od nje, je pred približno dvema letoma morala v dom za starejše občane. Prostor so dobili v Metliki, kamor je morala zaradi vse hujše demence. Pozimi je doživela še kap in prepeljali so jo v bolnišnico, od tam pa po okrevanju v dom v Šmihelu. Ko smo ji voščili, je vsakega od nas z zanimanjem opazovala, obrazna mimika pa jo je izdala, da nekatere še pozna, drugih pa ne. Vsakemu posebej se je zahvalila z nekaj besedami in tedaj smo opazili, da se ji je tudi glas spremenil.

Doma je bila iz številne Šercljeve družine (12 otrok), poročila pa se je s Tonetom Bradačem, ki je tudi izšel iz družine z 12 otroki. Kot mi je povedal Rozin najstarejši sin Tone, ima zato kar 100 bratrancev in sestričen, ena izmed najstarejših njegovih sestričen Antonija Grabnar je letos prav tako praznovala 90 let.

Rozi ni imela lahkega življenja. S svojimi sedmimi otroki je kmalu postala vdova. Vso skrb je morala posvetiti otrokom, v veliko pomoč pa ji je bil tudi brat iz Meniške vasi.

Njena mladost ni bila lepa, saj je v njenih najlepših letih pri nas divjala vojna. Preživela je koncentracijsko taborišče na Rabu, bila odpeljana v Gonars ... O poti iz taborišča mi je takole pripovedovala: »Med potjo domov so me v Ljubljani ločili od mame, sestre Milke in brata Lojzeta. Sama sem pripotovala v Novo mesto, šla peš v Prečno in tam prenočila pri znancih ene od internirank. Od tam sem šla v Stražo in z vozom Robidove s Sel do Krke. Nato sem se proti domu zelo lačna napotila ob Krki mimo Polja. Tam sem srečala Klinčevega hlapca in Grbežvega fanta, ki sta mi dala velikonočni žegen in me potem spremljala do Meniške vasi. Domov sem prišla na veliko nedeljo. Hiša je bila požgana, živali odpeljane, bika pa so ustrelili. Živelci smo v Jernejkovi bajti pri Angeli, nekaj časa pa na Selih pri mojih sestrah. Imela sem le dve obleki, ki ju je mama vzela zame s seboj na Rab. Ti dve obleki sem imela potem še doma. Mama je imela le eno žametno obleko, doma pa je dobila eno od Konvalikove, drugo pa od Sitarjeve gospe. Kmalu smo začeli s popravilom hiše. Firšt je dal les za 'cimper', po svojih močeh pa so pomagali tudi vaščani. Ko sem čistila deske na podu, sem stopila na trhlo desko, ki je pod mojo težo popustila. Padla sem naravnost v jasli v hlevu, se napičila na žebelj in si predrla nogo. Drugače mi je niso mogli rešiti, kot da sta dva vaščana stopila vsak na eno stran deske, na katero sem bila pribita, in me enostavno izpulila z žeblja. Rano so mi čistili z arniko, bilo je grozno. Jozlova Kristina pa mi je v rano zatlačila neko žavbo. Po prihodu iz internacije smo se morali javljati na žandarmeriji v Straži. Ko sem se javila, mi je italijanski zdravnik pregledal rano. Naročeno mi je bilo, naj ga dobro opazujem pri delu. Doma sem o oskrbi rane poročala Kristini, Šurlatova Valčka je priskrbelo zdravlilo, Kristina in partizanski zdravniki pa so poskrbeli, da se je rana, čeprav je bila noga preluknjana, zacelila in še danes lahko hodim.«

Ja, res je. Še danes lahko hodi ob pomoči palice. Povsod pa ima s seboj drobno, oguljeno staro punčko. Med darili, ki jih je dobila, in voščilnicami, ki nam jih je prebrala, ji je Ivana Pelko prinesla lepo, veliko, ročno izdelano lutko, s katero si bo teta Rozi polepšala in krajšala dni v domu.

Društvene aktivnosti upokojencev

DUŠAN KRAŠEVEC, predsednik DU Dolenjske Toplice

Drugi torek v novembru se bomo ob 8.30 iz Podturna podali na društveni pohod na Podstenice, kjer si bomo ogledali čebelarški muzej in ostanke razvalin te kočevarske vasi. Organizirana bo malica, prijave na startu pri Elici (051 222 631, elica.pavlic@gmail.com).

Na Martinovo, 11. novembra, bomo pripravili društveno martinovanje v gostilni Pezdirc v Semiču. Odhod iz Dolenjskih Toplic bo ob 15. uri. Najprej si bomo ogledali preurejeno središče Semiča. Nato nas bo pred gostilno sprejel lastnik in nas pogostil z belokranjsko pogačo, s kozarcem domačega vina in prekajenimi belokranjskimi dobrotami. Sledilo bo veselo martinovanje s krstom vina in zabavo. Za to bo skrbel ansambel Hit iz Metlike. Za jedačo nam bodo pripravili obilno martinovo pojedino s pečeno raco in belokranjskim cvrtjem. Kdor želi klasični meni, naj to navede ob prijavi pri Tilki (07/30 65 4 65 do 9. 11.). Prispevek po članu je 15 €. Info: Dušan (041 792 878, dusan.krasevec@siol.net).

V sredo, 25. novembra, ob 18. uri bomo v sodelovanju z RIC Novo mesto v sejni sobi KKC pripravili potopisno predavanje: RO-MO 2014 8 (s kolesom po Romuniji, Moldaviji in Ukrajini). Predaval bo Rado Trifković. Vstop prost. Info: Milica Lukšič (031 794 670, milica.luksic@gmail.com).

V društvu si bomo tudi v jesensko zimskem času prizadevali popestriti dogajanje za naše člane. Poleg že z letnim programom načrtovanih dejavnosti nameravamo pripraviti tudi začetno in nadaljevalno računalniško izobraževanje ter plesni tečaj. Za uspešno realizacijo pa potrebujemo zadostno število udeležencev, zato bomo najprej zbrali prijave. Vsi zainteresirani čim prej pokličite Milico Lukšič (031 794 670 - milica.luksic@gmail.com).

Letos bomo zaradi spomladanske premajhne udeležbe zbrali tudi prijave za že načrtovano rekreacijsko telovadbo, ki je predvidena vsak četrtek med 19. in 20. uro v telovadnici OŠ. Izvedli jo bomo le ob zadostnem številu. Prijave pri vodiči za šport: Drago (041 348 781, drago.zupancic1951@gmail.com). Če bomo zbrali dovolj prijav, bomo podatke o tečajih in telovadbi objavili na naši spletni strani <https://dudolenjsketoplice.wordpress.com/> in na oglasnih deskah.

Še prijazno povabilo

Upokojenci pa tudi vaši partnerji (četudi niso še upokojeni), ki še niste člani našega društva. Izkoristite ugodnost, da se lahko do konca leta v društvo včlanite brezplačno in že takoj lahko koristite vso našo ponudbo. Naša pisarna je odprta vsako sredo med 9. in 10. uro, lahko pa nam pišete za e-naslov: dudtoplice@gmail.com.

Na ta naslov nam lahko sporočate tudi vse pobude in predloge, saj se bliža novo leto, ko moramo sestaviti program za naše delo v letu 2016.

Društveni pohod na Veselo vas

ELICA PAVLIČ, DU Dolenjske Toplice

BOŽO KODRIČ

V oblačnem, občasno deževnem vremenu je drugi torek v oktobru lepo število pohodnikov z Gorenjega Polja krenilo preko Prelogov, Velikega Lipovca do Sel pri Ajdovcu. Na Prelogih nam je presenečenje pripravil naš **Cvetko Zupančič**. Čakala nas je mizica s pijačo in z odličnimi piškoti. Z nasmehi na obrazih smo prišli do ekološko-turistične kmetije v objemu narave, ki razvaja obiskovalce z zdravo domačo hrano in mirnim okoljem. Organizira različne prireditve in vodene ogled v Suhi krajini, kjer čas teče drugače, saj se preteklost prepleta s sedanjostjo. Skrbi za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Njen moto je »Veselo duh v zdravem telesu«. Gostom želi približati Suho krajino in njene lepote. Veselo Vas nam je predstavil **Alojz Iskra**, ki nas je razvajal z lepim sprejemom, nasmehom, dobro gostinsko ponudbo in še bi lahko naštevali. Kako malo je treba, da si naredimo lep dan, ki bo ostal v spominu. Še se bomo vrnili v prelepo vasico nad žužemberškim gradom in zeleno lepoticco Krko.

Suha krajina in Vesela vas sta vredna obiska in posebnega doživetja. Na povratku pa smo že tradicionalno postali pri **Stanetu Šenici** v Gabrski gori. Ponujal se nam je lep pogled na Krko in vasi, poplavljeni polja, obsežne gozdove, na našo Dolenjsko, kjer smo doma.

Izlet po Krasu

PETRA ŽURGA, MATIJA BLATNIK

Člani TD Lubanec, PGD Dobindol in vinogradniki smo 10. oktobra odšli na Kras. Sicer oblačen dan se je v dobri družbi in ob pestrem dogajanju razvil v čudovito izkušnjo. Sprva smo si v Sežani ogledali tamkajšnji Zavod za gasilno in reševalno službo. Tamkajšnja poklicna gasilska enota opravlja preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požari ter zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah na območjih občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana. Na kratko so nam predstavili svojo enoto in delo, ki ga opravljajo. Nato smo si ogledali še njihovo dežurno sobo oz. dispečerski center ter vozni park. Pot smo nadaljevali proti Italiji, kjer smo si ogledali Marijino svetišče Vojna nad Trstom. Od tam smo si želeli ogledati tudi regato Barcolana, vendar je bila ta zaradi premočne burje odpovedana. Na poti nazaj proti Sežani smo si ogledali tudi Kobilarno Lipica. Tu so najbolj uživali otroci, ki so se skozi posest popeljali s kočijo. Izlet smo zaključili z ogledom jame Vilenica. Ta kraški biser je vsekakor vreden hoje po vseh petstotih stopnicah.

S cepljenjem nad letošnjo gripo

SLUŽBA ZA KOMUNICIRANJE,
Nacionalni inštitut za javno zdravje

V začetku oktobra se je začelo cepljenje proti sezonski gripi. Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) cepljenje priporoča vsem prebivalcem, še zlasti pa ogroženim skupinam. To so starejši od 65 let, kronični bolniki in njihovi družinski člani, majhni otroci in njihovi družinski člani, nosečnice, posamezniki, ki čakajo na sprejeme na bolnišnično zdravljenje, ter zdravstveni in drugi delavci, ki so pomembni za delovanje različnih dejavnosti. Za vse kronične bolnike in starejše od 65 let je cena cepljenja sedem, za ostale prebivalce pa 12 evrov.

Za gripo vsako leto zbolijo približno 10 odstotkov prebivalcev. Bolezen pri mladih bolnikih brez kroničnih bolezni večinoma poteka kot nekajdnevno vročinsko stanje z respiratorno simptomatiko ter bolečinami v mišicah in sklepah. Pri bolnikih s kroničnimi boleznimi, starejših osebah, majhnih otrocih in nosečnicah pa bolezen lahko poteka s težjo klinično sliko s pogostimi zapleti (kot so virusne in bakterijske pljučnice) in tudi višjo smrtnostjo.

Preventiva je lahko zelo učinkovita

Gripa je zelo nalezljiva bolezen in virus se z lahkoto širi med prebivalce. Zato je za zaščito pomembna preventiva. Priporočljivo je upoštevati tri enostavna pravila: ostati doma, če zbolimo z znaki gripe, temeljito in pogosto si umivamo roke, pri kihanju ali kašljanju si usta pokrijemo s papirnatim robčkom za enkratno uporabo ali kihnemo/kašljamo v rokav. Najučinkovitejša zaščita pred gripo pa je vsakoletno cepljenje. To je koristno, saj ščiti tako pred okužbo kot tudi pred morebitnimi zapleti, ki gripo spremljajo. Pri najbolj ogroženih skupinah cepljenje zmanjšuje tveganje za smrt zaradi bolezni same ali njenih zapletov.

Virusi gripe se stalno spreminjajo, zato se spreminja tudi cepivo, ki je vsako leto pripravljeno tako, da ščiti proti virusom, ki bodo predvidoma krožili v prihajajoči sezoni. Zaščita se vzpostavi približno dva tedna po cepljenju in traja več mesecev, postopoma upada in je po enem letu lahko že prenizka. Cepiti se je treba vsako leto z enim odmerkom cepiva, za otroke mlajše od devet let, ki se prvič cepijo proti gripi, sta potrebna dva odmerka. Uspešnost cepiva je odvisna predvsem od starosti in imunske sposobnosti prejemnika cepiva ter od podobnosti virusov, ki krožijo, s tistimi, ki so v cepivu. Podatki vsakoletnih študij kažejo, da cepivo prepreči gripo pri 50–90 odstotkih zdravih odraslih, mlajših od 65 let, in prepreči hospitalizacijo zaradi pljučnice in gripe pri 30–70 odstotkih cepljenih starejših osebah in kroničnih bolnikih. Cepiti se ne smejo osebe, ki so kdaj imele resno alergično reakcijo na cepivo proti gripi ali katero koli snov, ki je lahko prisotna v cepivu v sledovih, npr. jajčne beljakovine, in osebe, ki prebolevajo akutno bolezen z visoko telesno temperaturo (nad

38 °C). Prijave neželenih učinkov po cepljenju proti gripi v Sloveniji so redke, če upoštevamo število razdeljenih odmerkov cepiva. Večinoma je šlo za lokalne reakcije na mestu cepljenja (rdečina, bolečina, oteklina), povišano telesno temperaturo, slabost, utrujenost in glavobol. Neželeni učinki so bili blagi in so minili brez posledic.

Precepljenost proti gripi v Sloveniji je izredno nizka

V Sloveniji je precepljenost proti gripi zelo nizka in je med najnižjimi v EU. Prejšnjo sezono je bilo pri nas cepljenih rekordno malo ljudi - le dobrih 68.000 oseb, kar je precej manj kot pred približno 10 leti, ko se je proti sezonski gripi cepilo skoraj 200.000 prebivalcev. Zaskrbljujoč je trend precepljenosti, saj se število cepljenih vsako leto zniža. Prav tako se zadnja leta znižuje delež cepljenih v najbolj ogroženi skupini prebivalcev, to je med starejšimi od 65 let, in je lani znašal le še dobrih 10 odstotkov, kar je daleč od cilja svetovne zdravstvene organizacije, da bi bil delež precepljenosti proti gripi v skupini nad 65 let kar 75 odstotkov. S povečanjem precepljenosti pri teh skupinah bi lahko preprečili težje poteke bolezni in številne zaplete pa tudi marsikatero smrt. Zato bi bilo v Sloveniji treba dodatno spodbuditi cepljenje proti gripi, predvsem rizičnih skupin in zdravstvenih delavcev.

Kje se bo mogoče cepiti?

Cepljenje se bo izvajalo pri izbranih zdravnikih in v ambulantah na območnih enotah NIJZ po vsej Sloveniji.

Cepljenje proti gripi na NIJZ OE Novo mesto

V lanskoli sezoni se je v novomeški regiji proti gripi cepilo 4.310 ljudi. Več kot polovica cepljenih je bila kroničnih bolnikov. Tudi v tej regiji število cepljenih proti gripi v zadnjih letih upada.

V ambulantni Nacionalnega inštituta za javno zdravje na Območni enoti Novo mesto, na novem naslovu Muzejska ulica 5, Novo mesto, je cepljenje možno vsak delovni dan od 8.30 do 11. ure. Na cepljenje se je možno naročiti na tel. št. 07 39 34 140 v delovnem času ambulate.

Policija svetuje

JAN ZAVODNIK,
vodja policijskega okoliša

V septembru smo policisti Policijske postaje Dolenjske Toplice na območju občine Dolenjske Toplice obravnavali sledeča kazniva dejanja:

- tatvina iz gozdarske kočice na Cinku,
- tatvina iz kočice na Podstenicah,
- tatvina goriva iz gospodarskega poslopja v Podturnu,
- več vlomov v vikende in zidanice na Velikem Riglju,
- tatvina klopi in mize v Podturnu,
- dva nezakonita lova,
- vlom v vikend na Podstenicah,
- tatvina goriva iz traktorja na Cinku.

Glede povišanega trenda izvršenih kaznivih dejanj na območju Kočevskega roga obveščam, da smo policisti PP Dolenjske Toplice opravili več hišnih preiskav, pri katerih smo zasedli večje število predmetov, ki so si jih neupravičeno prisvojili znani storilci kaznivih dejanj iz nekaterih zgoraj navedenih primerov.

V septembru smo obravnavali le nekaj prometnih nesreč z udeležbo divjadi, kjer je nastala materialna škoda na vozilih.

Obveščeni smo bili o kršitvi javnega reda in miru, in sicer se je moški nedostojno vedel v parku ter s tem povzročil vznemirjanje in strah pri drugi osebi. Glede na to, da so nas v zadnjih letih ženske, ki so se sprehajale po parku v Dolenjskih Toplicah, obvestile, da so srečale neznane moške, ki so ob vizualnem kontaktu z njimi začeli z masturbiranjem, v nadaljevanju nekaj

napotkov, kako se zaščititi pred morebitnim napadom takšnega človeka.

- Vedno imate pravico reči "NE" za vsak neželen seksualni stik.
- Če rečete "ne", to storite odločno. Ne dajajte dvoumnih odgovorov.
- Lahko se zgodi, da moški ne bo takoj sprejel vašega sporočila. V takem primeru še večkrat odločno ponovite, da nočete spolnega kontakta.
- Če se počutite ogroženi in moški noče upoštevati vašega sporočila, odidite stran, če imate to možnost. Vedeti morate, da je lahko do vas spolno nasilen tudi moški, ki ga poznate in mu zato zaupate, in ne samo neznanci.
- Zabave, družabna srečanja in druge priložnosti, predvsem v poznejših večernih in nočnih urah, zapuščajte v skupini oseb, ki ji resnično lahko zaupate.
- Če je moški nasilen, se odločno fizično uprite. Aktivno upiranje z uporabo priročnih predmetov (škarjice, pilica za nohte ...) ter tudi drugih predmetov za samoobrambo (plinski razpršilec ...) je v večini primerov zelo učinkovito za odvrnitev napada. Priporočljivo je, da tudi glasno kričite.
- Če doživite spolno nasilje, takoj pokličite policijo.
- Če je možno, si dobobra zapomnite značilnosti o napadalcu, saj nam bo to pripomoglo pri njegovi izsleditvi.

Če imate kakršno koli vprašanje, predlog ali informacijo, ki bi nam koristila pri našem delu, mi to lahko sporočite na tel. številko 07 38 43 890 ali elektronsko pošto jan.zavodnik@policijska.si.

Življenjska zaprisega pilatesu

URŠKA MURN,

prof. športa, mednarodno licencirana pilates inštruktorica

Pošteno sem že zakorakala v novo sezono pilates vadbe, ki ji tako zelo zaupam in veliko dolgujem. Pilates je vadba nešteti koristi, ugodnosti in bonus točk. Gre za popoln nadzor telesa, uma in duha. Naj začnem zgodbo o koristi pilates vadbe z lastno izkušnjo. Pozitivno seveda. Moje začetno rokovanje s pilatesom ni dišalo po dolgoletnem zaupanju ali večni ljubezni. Na vadbo sem bila porinjena, ker hrbtenica pri 20 letih in po napornih treningih ni več služila prvotnemu namenu. Veliko sem prebrala o vseh pozitivnih učinkih, ki bi koristili moji hrbtenici in kakovosti življenja. A roko na srce, kaj več od globokega dihanja in nerodnega ležanja na tleh si nisem obetala.

Zgolj osebni trmi in neznosnim bolečinam se najbrž lahko zahvalim, da sem kljub pomanjkanju začetnega navdušenja vztrajala z vadbo. In zanimivo, vsako uro se mi je zdela bolj zanimiva, predvsem pa težja. V njej sem našla izziv, ki ga tako zelo potrebujem. Kaj kmalu sem na preходу v mestu ugotovila, da se je moja drža spremenila. Kot da bi se podaljšala za nekaj centimetrov. V trgovini sem lahko stala brez nelagodnega prestopanja. Bolečine v lopaticah in vratu so s časom postale le grenak spomin. Spomnim se jutra, ko sem si podarila glasen aplavz, saj sem iz postelje vstala peresno lahka. Brez škripanja v kolku in negotovega polaganja stopal na tla.

Nekoliko kasneje, ko je vadba postala bolj redna in številčnejša, sem začela opaziti, kako mi hlače v pasu postajajo prevelike, definirana stegna pa nekoliko bolj vitka in lepša. Moja postava je danes, po osmih letih večne zaprisege pilatesu, lepše definirana.

Pilates postane del tebe, del življenja, saj ga nezavedno vpletamo v vse dejavnosti. Prisili nas, da jih opravljamo z večjim zavedanjem o lastnem telesu. Kar naenkrat opaziš, da kuhaš s potisnjenim popkom proti hrbtenici, sesanje postane elegantno, saj se lopatici držita kot magnetka, letna opravila na vrtu pa smešno lahka, saj o bolečinah v ledvenem delu ni ne duha ne sluha. Predvsem pa se je pilates izkazal kot odlično dopolnilo ostalim športnim aktivnostim. Po večurnem hribolazenju, kolesarjenju ali tekanju prav prijetno čutim, kako me uravnoteži, v smislu da obudi

zaznavo v manj aktivnih sklepih, raztegne in sprosti dele, ki so bili preveč aktivni ter aktivira tiste, ki so zaspali.

Seznam vseh ugodnih učinkov, ki jih ima pilates za nekoga, ki redno vadi, je skorajda predolg. In jaz ... jaz sem zaljubljena v pilates! Pilates ima zgodovino. Sprva so ga v svoj vsakodnevni trening vključevali plesalci in telovadci, danes pa je zahvaljujoč hollywoodskim igralcem postal množična vadba. Ta izboljša vaše duševno in fizično stanje, poveča fleksibilnost in okrepi mišice. Pri pilatesu so gibi nadzorovani bodisi s pripomočki bodisi z napravami. Pravzaprav je pilates neke vrste (prijetna) telesna rutina, ki okrepi telo, povečajo se moč, vzdržljivost in koordinacija telesa. Zahvaljujoč pilatesu bo telo bolj vzravnano in lepše oblikovano, izgubite pa tudi odvečno maščobo. Seveda so vsi pozitivni učinki pilatesa vidni pri redni vadbi. In če dodam še, da je telo bolj odporno na poškodbe pa tudi v splošnem boste veliko bolj zdravi, potem vsekakor velja uvesti pilates vadbo v vaš urnik. V **Dolenjskih Toplicah** vadimo **vsak petek ob 20:30** v prostorih KKC.

VAŠE MNENJE

Po »pogovoru«

ALENKA HLEP

Po »pogovoru«

V 195. št. Vrelca je župan Soteščanke in Soteščane povabil na srečanje. Odziv nanj pišem osebno in ne kot predstavnica Soteščanov in Soteščank – tega mandata nimam. Si pa jemljem pravico, da povzdignem glas, kadar me kdo žali ali kadar čutim, da sem dolžna povedati drugo plat.

Pred nekaj leti so vaščani v lastni režiji in z lastnimi sredstvi delno obnovili mrliško vežico. O namenu stavbe, uporabnosti in ostalem smo razpravljali na srečanju – in prišli nismo kaj daleč. Kajti kljub temu, da naj bi se »pametno pogovorili«, je bil namen sestanka le glasovanje ali, bolje, izsiljevanje: ali želimo, da se mrliško vežico poruši in okolico cerkve uredi, ali pa naj mrliška vežica ostane in se okolice ne uredi. Župan trdi, da kompromis ni mogoč, njegova primerjava z žensko pa je pod vsakim kulturnim nivojem.

Ker je župan že poleti zatrdil, da noče storiti ničesar proti volji krajanov, je nastala pobuda za zbiranje podpisov, s katerimi bi pokazali, kakšna je ta volja. Gospod, ki je prevzel nase to opravilo, je hodil po domovih in obiskane vprašal, ali bi se podpisali pod dopis, s katerim smo izrazili željo, da se mrliške vežice ne poruši, okolico (in mrliško vežico) uredi, in o tem bi se z veseljem pogovorili, sodelovali, prispevali ... Večina je podpis prispevala, nekaj jih ni – z vso pravico! A župan v uvodniku občinskega glasila namiguje, da se je podpise zbiralo pod prisilo. Že na sestanku sem dejala, da pričakujem opravičilo, ker s tem žali vse, ki smo prostovoljno prispevali podpise, posebno pa gospoda, ki je podpise zbiral. Brez groženj, zahtev in izsiljevanj! Župan je zatrdil, da tega ni napisal, zato citiram: »Ne nasedajte tistim, ki pritiskajo na vas in od vas celo zahtevajo podpise proti odstranitvi/.../«. Torej?

Prek sto zbranih podpisov ne pomeni nič, več bi povedalo glasovanje 30 prisotnih na sestanku, je dejal župan, a na koncu spremenil mnenje, saj da smo na sestank prišli le »tisti najbolj glasni, ki ste proti rušenju«. Najprej torej nič ne veljajo podpisi, nato niti enotnost udeležencev ne ... Prvi ne, ker ni nikogar, ki bi zbiral podpise proti (kdaj pa se pri peticijah zbira podpise tako za kot proti?), druga ne, ker »se morda kdo ne strinja z vami, pa ga je strah«?

V debati smo izvedeli, da se okolice cerkve ne bo urejalo, če se mrliške vežice ne

bo rušilo, »ker se to ne splača«. Rušenje je namreč poceni rešitev, da se veduto (!!) polepša, ostalo je dražje in nima smisla, če vežica ostaja. Če je vaš namen zares urediti okolico, vas ne bo stalo niti evra več, če to storite brez rušenja vežice, kvečjemu kakega manj. (In kaj za božjo voljo ima ekološki otok z vežico?!) V Vrelcu ste zapisali, da bi s sredstvi iz proračuna »v kratkem lahko lepo uredili okolico vaše cerkve.« Denar torej bi bil, če bi vam razumno prikimali, sedaj ga ni?! Nimam navade molčati in kimati. Vem, da veljam za glasno osebo, ki je ni strah. Bi me moralo biti? Česa? Tega, da me označite za provokatorico, ker zahtevam jasen odgovor? Žaliti me in mi govoriti, da naj malo bolje razmislim, da bom kaj razumela, ni kulturno – in v debati se spraviti na osebo in ne na argumente, »ad hominem«, velja za znak pomanjkanja argumentov. Končno, vaša izjava, da so »pri Virantovih očitno neka čudna žarčenja«, ni le nekulturna, je žaljiva. Najina mnenja se lahko razlikujejo, lahko vam gremo v nos jaz ali moji starši, a takih izjav si ne smete dovoliti! Tudi zanje pričakujem opravičilo.

V osnovi smo si vsi povsem enaki glede tega, koliko spoštovanja zaslužimo, dokler tega ne napravimo. Stari dobrih 30 ali dobrih 60 let, ženske ali moški. Jaz sem od vas, župana, zahtevala jasen odgovor, vi ste to vzeli za provokacijo. Razumite, kot želite, toda nisem bila nespoštljiva. Tečna, sitna, trmasta, da. V zameno ste se odločili, da me smete žaliti?

Preživela bom, če se mrliško vežico poruši. Vsi bomo. Z župnijo ste lastniki, storili boste, kar boste. A ne sprenevedajte se, da ste ponudili pogovor! Ponudili ste ultimatum. Način komuniciranja z vaščani ni primeren, če še tako trdite, da delate prav. Če bi, očitno ne bi prav vsi prisotni na sestanku ugotovili, da pod vašimi pogoji ne želimo glasovati, ker izsiljujete. Vam to kaj pove?

Slišali smo, spet, kako ima Soteska čudovite bisere, med drugimi cerkev, vendar je tudi zanemarjena vas, ki nikakor ne sodi v leto 2015. (Seveda niste žaljivi, samo dejstva navajate.) Tako pač ne morem poslati lepih pozdravov. Kvečjemu ožarčene.

Prispevki v rubriki Vaše mnenje so mnenja avtorjev in ne izražajo stališča uredniškega odbora. Uredniški odbor je dolžino komentarjev bralcev in bralk omejil na do 4500 znakov s presledki.

ZABAVNI KOTIČEK

Med prispelimi rešitvami septembrskega nagradnega sudokuja smo izžrebali **Ivana Gimplja, Soteska 59, 8351 Straža**, ki prejme pico v Gostišču Kolesar. Tudi tokrat vam pravilno rešen nagradni sudoku lahko prinese nagrado – prav tako pico v Gostišču Kolesar – nagrado je možno unovčiti dva meseca po izidu Vrelca. Prisluzite si jo tako, da pravilno izpolnjen nagradni sudoku izrežete ali prepišete in pošljete na naslov Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, pripis Glasilo – sudoku, 8350 Dolenjske Toplice, in sicer do 15. novembra 2015. Izmed vseh pošiljateljic/ic bomo izžrebali dobitnika/co nagrade in ga/jo objavili v prihodnji številki glasila, ko bomo dodali tudi rešitve tokratnih sudokujev.

Navodilo: Prazna polja izpolnite tako, da bodo v vrstici in stolpcu vse številke od 1 do 9. To velja tudi za vsakega od kvadratov 3 x 3. Možna rešitev je vedno le ena.

SUDOKU

	1		7	2				
	8			1	9			
2	4	6		8	3			
3			2		5	8		1
8	7	2	4	6				
4	5			9			6	
1			9				5	7
		4		3			1	
6	3	7		5	2	9		

NAGRADNI SUDOKU

	4	9			7			
5	8		6	3			1	4
	1	7				8	3	9
		8		9		4		2
2			3					
	6	4	7	1				5
	5			6			2	
	2				6			

Rešitev iz prejšnje številke:

7	3	5	6	2	8	9	4	1
1	2	8	4	7	9	3	6	5
6	4	9	3	1	5	8	7	2
8	7	3	5	4	1	6	2	9
5	9	2	7	6	3	1	8	4
4	6	1	9	8	2	7	5	3
3	8	7	2	9	4	5	1	6
9	1	4	8	5	6	2	3	7
2	5	6	1	3	7	4	9	8

3	9	8	6	4	7	1	5	2
7	5	4	9	1	2	6	3	8
2	6	1	3	5	8	9	7	4
1	3	5	8	7	6	2	4	9
9	4	6	2	3	1	7	8	5
8	2	7	5	9	4	3	1	6
6	1	3	4	2	5	8	9	7
5	7	2	1	8	9	4	6	3
4	8	9	7	6	3	5	2	1

Avtor sudokuja je Robert Tekavčič

Vabilo v šolsko knjižnico

MARIJA ANDREJČIČ, knjižničarka

V tem šolskem letu bo šolska knjižnica odprta za vse obiskovalce vsak drugi torek v mesecu do 17. ure. Vsak se lahko včlani brez vpisnine, prav tako ne zaračunavamo zamudnine. Vabljeni v svet branja otroških in mladinskih knjig.

Športni dan - kolesarjenje

LUKA ČUK, 5. a

23. septembra smo imeli učenci 5. a razreda športni dan - kolesarjenje. V šolo smo pripeljali svoja kolesa in čelade. Prvo uro smo šli na košarkarsko igrišče in vadili vožnjo. Po malici smo nadaljevali z vajo. Ko smo končali, je učiteljica postavila kolesarski poligon, ki je bil zahteven, vendar so ga nekateri le uspešno prevozili. Dan je bil zelo zabaven in zanimiv.

Obisk bibliobusa z Nodijem

MARIJA ANDREJČIČ

Otroke vrtca in učence prve triade je 18. septembra v sklopu projekta Rastoča knjiga obiskal Nodi. Pripeljal se je kar z bibliobusom, na katerem je imel ogromno slikanic o sebi. Otroci ga zelo dobro poznajo iz TV risank in književnih besedil, saj imamo v šolski knjižnici kar nekaj njegovih knjig.

Z otroki vrtca se je Nodi igral kar med pripovedovanjem pravljic o njem, medtem ko so šolarji pokazali več zanimanja za Nodijeve vprašanja. Zanimanje otrok in učencev za Nodija je bilo zelo veliko, saj si ga je ogledalo kar 130 otrok vrtca drugega starostnega obdobja in 110 učencev prve triade. Tako so otroci praznovali 17. september, dan zlatih knjig.

Ob tej priložnosti se lepo za zahvaljujem knjižničarki **Zvonki Peterlin** iz Krajevne knjižnice Dolenjske Toplice, Občini Dolenjske Toplice in županu, ki so našim otrokom omogočili srečanje z Nodijem.

Novembrske prireditve v občini

PRIREDITEV	DAN, DATUM, URA	KRAJ	PRIREDITE LJ	OPOMBA
KOMEMORACIJA OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE	Petek, 30. oktober 2015, ob 16. uri	Pokopališče, Dolenjske Toplice	Občina Dolenjske Toplice in KZZB za vrednote NOB Dolenjske Toplice	Informacije: Avgust Bradač (031 323 538)
Kmečka tržnica	Sobota, 31. oktober 2015, med 9. in 12. uro	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
17. tradicionalni pohod na Sveti Peter ob dnevu reformacije	Sobota, 31. oktober 2015, ob 9. uri	Start v Podhosti, začetek gozdne poti nad Podhosto	OO SDS Dolenjske Toplice	Informacije: Karmen Potočar (040 462 475)
Mesečni sejem v Dolenjskih Toplicah	Ponedeljek, 2. november 2015, med 8. in 16. uro	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Lažji pohod v okolico Dolenjskih Toplic	Torek, 3. november 2015, ob 9. uri	Odhod izpred društvenih prostorov	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Tončka: (041 666 341 ali antonija.avgustin@gmail.com)
Trening v kegljanju s kroglo na vrvi	Sreda, 4., 11., 18. in 25. november 2015, od 8. ure dalje	Ploščad pred KKC-jem	DU Dolenjske Toplice	Vodji: Slavka (031 292 908) in Drago (041 348 781)
Pikado in streljanje z zračno puško	Sreda, 4., 11., 18. in 25. november 2015, ob 9. uri	KKC Dolenjske Toplice in prostor društva	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Slavica Kovač (031 633 593) Ivan Avguštin (041 385 579) Jože Zupančič (031 664 978)
Fotografska delavnica	Sreda, 4. november 2015, ob 15:30	KKC Dolenjske Toplice	JSKD Novo mesto	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Martinov pohod in kopanje v bazenih hotela Vital	Sobota, 7. november 2015		Društvo naturistov Mali raj	Informacije: Jože Bradač (041 642 905)
Kmečka tržnica	Sobota, 7., 14., 21. in 28. november 2015, med 9. in 12. uro	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Društveni pohod na Podstenice	Torek, 10. november 2015, ob 8:30	Odhod izpred GG Podturn	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Elica (051 222 631 ali elica. pavlic@gmail.com) Organizirana bo malica. Prijave na startu.
Medgeneracijsko branje	Torek, 10. november 2015, ob 15. uri	Šolska knjižnica OŠ Dolenjske Toplice	OŠ Dolenjske Toplice	
Literarni večer v krajevni knjižnici z dr. Janezom Gabrijelčičem	Torek, 10. november 2015, ob 18. uri	Krajevna knjižnica Dolenjske Toplice	Krajevna knjižnica in OŠ Dolenjske Toplice	
Predavanje Petra Vrabca, uradnega izganjalca hudiča novomeške škofije	Torek, 10. november 2015, ob 19:15	Sejna soba II., KKC Dolenjske Toplice	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Društveno martinovanje	Sreda, 11. november 2015, ob 15. uri	Gostilna Pezdirc, Semič	DU Dolenjske Toplice	Prijave: Tilka (07 30 65 465) do 9. novembra. Informacije: Dušan Kraševac (041 792 878 ali dusan.krasevec@siol.net)
Urica pravljic in ustvarjalna delavnica	Torek, 17. november 2015, ob 17. uri	Krajevna knjižnica Dolenjske Toplice	Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto	Informacije: knjižnica (07 30 65 346)
Obletnica Rastoče knjige topliške doline	Sreda, 18. november 2015, ob 18. uri	Velika dvorana KKC	Občina Dolenjske Toplice in OŠ Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK	Petek, 20. november 2015	OŠ Dolenjske Toplice	Čebelarstvo društvo Straža – Dolenjske Toplice	Informacije: Tone Andrejčič (051 258 283)
Predstavitve knjige Matjaža Matka Medvedja knjiga	Torek, 24. november 2015, ob 18. uri	Sejna soba II., KKC Dolenjske Toplice	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Potopisno predavanje o kolesarjenju po Romuniji, Moldaviji in Ukrajini (Rado Trifković)	Sreda, 25. november 2015, ob 18. uri	Sejna soba II., KKC Dolenjske Toplice	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Milica Lukšič (031 794 670 ali milica.luksic@gmail.com)

Dolenjske Toplice prejele priznanje

PRIMOŽ PRIMEC, vodja TIC-a

Sklenjena je letošnja vseslovenska odmevna akcija Moja dežela – lepa in gostoljubna Turistične zveze Slovenije (TZS) pod častnim pokroviteljstvom predsednika države **Boruta Pahorja**. TZS je 13. oktobra v hotelu Perla v Novi Gorici podelila priznanja najboljšim v akciji v okviru 5. dni slovenskega turizma, med katerimi so tudi Dolenjske Toplice.

Na prireditvi so podelili priznanja najbolj ocenjenim mestom, turističnim, zdraviliškim in izletniškim krajem, naj tematskim potem, kampom, Petrolovim bencinskim servisom, mladinskim prenočiščem, mestnim, trškim in vaškim jedrom ter zmagovalcem spletnega glasovanja. V akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki je v dobrih dveh desetletjih prerasla v vseslovensko gibanje, sodelujeta že več kot dve tretjini slovenskih občin, ki so iz leta v leto čedalje bolj urejene, k čemur s prostovoljnim delom zelo prispevajo prav člani turističnih društev in drugi sodelavci. V Sloveniji je več kot 600 turističnih društev z okoli 200.000 prostovoljci, ki sodelujejo v akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna; vanjo je torej vključen vsak deseti Slovenec.

Dolenjske Toplice se ponašajo s tretjo oceno komisije v kategoriji zdraviliških krajev. V obrazložitvi so zapisali: *“Eno najstarejših naravnih zdravilišč v Evropi je letos praznovalo 800-letnico prve omembe kraja. Danes so Dolenjske Toplice prostor zdraviliškega, wellness in kongresnega turizma. Trudijo se polepšati podobo kraja z obnovitvijo stoletnega parka,*

ureditvijo fasad in pročelij tako gostiln kot hotelov. Pohvale tudi za vožnjo s starodobniki po dolenjskih občinah in povezovanje z muzeji, zidanicami in s kulinariko - naj to postane reden turistični produkt.” Naj povemo še, da je bilo to edino priznanje, podeljeno za ta del Slovenije.

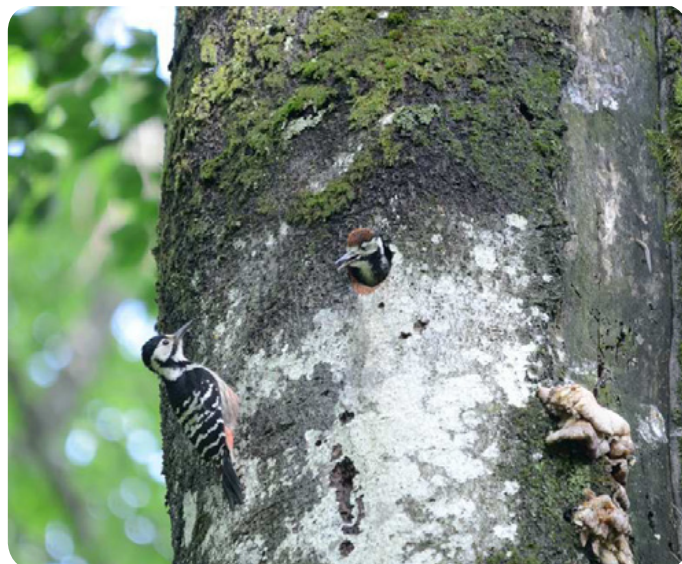
Triprsti in belohrbti detel v projektu LIFE Kočevsko

ANDREJ HUDOKLIN, Zavod RS za varstvo narave

Kočevski gozdovi so v slovenskem merilu pomembno zatočišče dveh najbolj ogroženih vrst žoln - triprstega in belohrbtega detla - v Sloveniji. Za oba ledenodobna relikta so pomembni jelovo-bukovi sestoji z velikim deležem mrtvega lesa, ki je v zadovoljivi količini ohranjen le še v pragozdovih in rezervatih ter težje dostopnih grebenskih gozdovih. Triprsti detel domuje v gorskih gozdovih s prevladujočimi iglavci nad 800 m, belohrbti pa izbere zrele bukove sestoje. Hranita se s podlubniki in ličinkami hroščev, ki živijo v trhljem in razpadajočem lesu. Populacija obeh vrst na Kočevskem je ocenjena le še na nekaj deset parov. Ob letošnjem popisu na vzhodni (topliški) strani roškega grebena nismo več našli triprstega detla, nekaj parov belohrbtih detlov pa le v zasebnih gozdovih

Poljanske gore in pragozdu Kopa. Glavno grožnjo detloma predstavljata premajhen delež odmrlega drevja in razdrobljenost življenjskega prostora, ki sta posledica večje intenzivnosti gospodarjenja in odpiranja gozda s prometnicami. V sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije načrtujemo za ohranitev ogroženih detlov povečati delež odmrle lesne mase z izločanjem manjših območij - ekocelic, kjer bomo prepuščali drevesa naravnemu razvoju, povečali število posameznih habitatnih dreves in površino gozdnih rezervatov. Aktivnosti se odvijajo v okviru projekta Evropske skupnosti LIFE Kočevsko, ki se ga izvaja v okviru finančne pomoči LIFE+ za ohranjanje habitatov in vrst na območjih Natura 2000.

skriti kotički narave